

Olfert var
sagdur at
vera deyður

100% tryggleika?

Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur • 320870

Vit selja DAEWOO bátamotorar

frá 70 hk til 1.000 hk

DAEWOO

Umboð: Thorleif Samuelsen
Undir Gráasteini 68 · Tórshavn
Tlf: 31 77 13 · Fartlf: 28 31 38
E-mail: thorsam@post.olivant.fo

Nýggja FØROYSKA farmaleiðin byrjar í dag

Síða 14

Fiskimenn fara ikki at finna seg í viðferðini í ALS-nevndini

Síða 20

Umhvørvismerking – hóttan ella bjarging

Síða 4

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Køllskipanir til skip, idnað & handlar
Hitapumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
fresh

Sunwell Deepchill™
ís-skipan
- ein góð ílaga

Royndir vísa, at góðskan á
fiskinum er munandi betri
við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tlf 35 12 20 · www.lm.fo

Fiskamarknaðurin í Suðuroy

Síða 18

Umvælingar av bátum

Einasta góðkenda glasfiburbátasmiðjan í Føroyum.

Alt glasfiburarbeiði verður gjørt í góðkendum verkstaði.

Alt umvælingararbeiði á einum staði: leingjan av bátum, søla og íseting av motorum, - og so hava vit teir sera væl umtóktu slengikjølarnar.

Ring ella kom inn á gólvíð.

Ein góð tænasta!

AWI BOATS SERVICE SP/F

Rókahavnin 10 · FO-620 Runavík
Tel 448585 · Fartel 218585 · Fax 448785
awi@post.olivant.fo · awi.fo

Sveisi- og trygdarútgerð til skip

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Einki nýtt á rækjufrontinum

Tað hevur nógv verið gjørt burtúr í fjølmíðlunum, at lögmaður vil hava okkum at gerast eitt framkom-ið land í 2015. Tað kann væl eingin hava nakað ímóti tí, men tað tykist, sum at øll gloyma, at hetta hevur sum fyrirtreyt, at **byrjað** verður at náa hesum máli, og at landsins stýri eisini ger sín part. Men hetta verður als ikki tikið uppá tungu. Ikki eitt orð verður grett um, at nakað skal henda í 2005. Og tað hendir eisini so svarta einki. Her er nóg mikið at nevna rækjumál-

ið, sum vit annars um-røddu herfyri. Men sera so stutt sagt, so setti henda samgongan sær fyri, tá hon fekk valdið fyri góð-um árum síðani, at gera nakað fyri at bjarga okkara rækjuvinnu. Nevnd varð sett, sum lat fram tilmæli fyri skjótt ári síðani. Uppskot, sum ætlanin var at leggja fyri tingið, verður á sera tunn-um grundarlagi blokerað av løgmansskrivstovuni. Hetta sigur annars nóg mikið um "handlikraftina" hjá landsstýrinum. Síðani setti lögmaður

tað 20. desember ein politiskan rækjubólk, sum skuldi fáa ein mánað at koma við einum øðrum uppskot um eina rækju-loysn. Tveir dagar áðrenn freistin er úti, verður fólka-tingsval útskrivað. Og tá fingi vit at síggja, hvussu politikarar prioritera. Held-ur enn at røkja tær upp-gávur, sum teir eru valdir til, verður hetta arbeiðið lagt niður vegna eitt sera óviðkomandi fólka-tingsval, har annars eingin limur í rækjubólkinum hevði nakran møguleika at gera ser galdandi.

Nú eru aftur trýggjar vikur farnar síðan fólka-tingsvalið, t.v.s. 6 vikur aftaná upprunaligu freist-ina, og enn er einki frætt, og helst er heldur einki hent. So er spurningurin eisini, hvat ið kann hava verið hent. Løgmansskriv-stovan hevur við síni ør-indarenning fyri útlandsk áhugamál veruliga gjørt tað ómøguligt at gera ann-að enn at lata standa til. Eitt er heilt vist: Tað verður ikki á við hesi manna-gongd, at vit koma so mikið sum eitt fet longur í 2015, enn vit eru í dag.

Stuðul og tryggleiki til ferðina gjøgnum lívið

Í Føroya Banka hevur tú góðar møgu-leikar at tryggja teg og familju tína. Her færst tú alt á einum stað - figgjarráð-geving og tryggleika.

Samman kunnu Føroya Banki og Trygd bjóða allar hósandi tryggingar til ferð-

ina gjøgnum lívið: Familjutrygging, Sethúsatrygging, Biltrygging, Lán við trygging og Samlagstrygging.

Kom inn í eina av deildunum hjá Føroya Banka ella til Trygd og fá eina trygging, sum hóskar til tín tørv.

TRYGD

FØROYA BANKI

Aftur vitjan av Fishing News

Fyri tveimum árum síðan høvdu vit vitjan frá bretska fiskivinnublaðnum Fishing News International, sum tá hevði drúgvar frásagnir, har støðan í fiskivinnuni í Føroyum varð væl lýst. Blaðmaðurin var Quentin Bates, sum var í Føroyum í eina viku. Tá var nærliggjandi hjá honum at vitja Fiskimannafelagið, har hann fekk "okkara søgu", sum eisini varð væl lýst í blaðnum. Avtalað varð, at Quentin framyvir skuldi fáa FF-blaðið, og vit skuldu afturfyri fáa Fishing News International.

Hetta var ikki so meiningsleyst, sum tað kanska kundi ljóða, tí Quention Bates hevur serligar fortreytir fyri at vita, hvat hann skrivar um, tí hann er nevniliga gamal fiskimaður. Hann hevur harafturat serligar fortreytir fyri at skriva um fiskivinnu á okkara leiðum. Hann hevur nevniliga fiskað við íslenskum skipum, og hann tosar íslendskt. Tí er hann eisini førur fyri so nøkurlunda at lesa føroyskan tekst og við hesum FF-blaðið. Hetta hjálpir honum at fylgja við tí sum hendir í Føroyum.

Fishing News kemur út í tveimum útgávum. Ein "national" útgáva, sum kemur út eina ferð um vikuna, mest við bretska tíðindum, og ein "international" útgáva, sum fyrst og fremst ber altjóða tíðindi, og sum kemur út eina ferð um mánaðin.

Nú um dagarnar høvdu vit aftur vitjan av Quentin Bates. Nú er hann aftur í Føroyum at vita, hvussu støðan er, og hon er ikki so bjørt, sum hon var fyri tveimum árum síðani. Hann fekk eina drúgva kunning á fiskimannafelagnum. M.a. um nýggja fiskamarknaðin, har ætlanin er, at útlendingar eisini fáa móguleika at bjóða uppá fiskin. Hann hevur eisini vitjað á fiskamarknaðinum, so útlendingar fara uttan iva at verða kunnaðir um hendan móguleikan gjøgnum Fishing News International, sum verður lisið av fiskivinnufólki um allan heim.

Quentin sá í okkara seinasta blaði eina frásøgn frá Menakhem Ben Yami. Hann kennir eisini Menakhem og hevur havt fleiri samrøður við hann. Hann hevur eisini ein annan lagnufelagsskap við Menakhem. Vit greiddu frá í summar, hvussu Menakhem – eftir at vera sloppin undan Holocaust – fór "ólógliga" við skipi til Palestina. Pápi Quentin var telegrafistur á einum

Blaðhøvdið á Fishing News International.

Føroyska fiskivinnan verður eisini viðgjørð í Fishing News.

av skipunum í hesum trafikki. So teir báðir Menakhem kunnu saktans hava verið við sama farti!

Greinar um føroyska fiskivinnu í Februar-blaðnum hjá Fishing News International eru ikki færri enn fyra greinar úr Føroyum. Hetta sigur okkum, at Quentin hevur hildið áhugan fyri Føroyum viðlíka.

Her er ein grein við mynd av "Krúnborg", sum nú, eftir at hon er forlongd tekur 3.200 tons móti 2.600 tons fyrr.

Síðan er grein, sum greiðir frá, at ein hollendskur svartkjaftatrolari hevur fingið trol frá Vónini. Her greiðir reiðarin frá, at teir fyri einum tveimum árum síðani skuldu senda "Frank Bonefas" á svartkjaftaveiðu, men teir høvdu ikki tær stóru royndirnar. Teir læntu eitt trol frá "Christian í Grótinum". Hetta riggaði so væl, at teir gjørdu av at keypa eitt

trol frá Vónini. Hetta trol ið hevur eisini riggað stak væl og er í hvussu er ein góð reklama fyri Vónina.

Grein er eisini um nýggju Lórvíkstrolararnar "Polarhav" og "Stjørnuna", og á baksíðuni er grein, har Bjørn Kalsø sigur seg stúra fyri svartkjaftinum, sum ES hevur tillutað sær sjálvum.

Tað eru eisini áhuga-

verd tíðindini úr Íslandi og Grønlandi, so fyri fiskivinnuáhugað er hetta eitt blað, sum er vert at lesa.

Tað ber til at tekna seg sum haldara á hesi heimasíðuni: www.fni.co.uk

Vit fara framyvir at lata okkara lesarar frætta nærri frá Fishing News International.

Quentin Bates uttan fyri fiskimannafelagið.

UNITED
seafood

Formaður

P/F United Seafood søkir eftir formanni til virkið á Tvøroyri.

United Seafood Tvøroyri virkar serliga upsa, kongafisk, svartkalva og hýsa. Vørurnar ið virkaðar verða eru á høgum góðskustigið og fevna um m.a. catering vørur eins og frystar ídnaðarvørur. Framleidd verður nakað av feskum fløku. Arbeiðið fer fram sambært innaneftirlitsskipan.

Virkið virkar umleið 6000 tons av rávøru árliga.

Uppgávurnar hjá formanninum verða m.a.:

- Samskipan av arbeiði við reinskering, pakking, portionering og frysting.
- Programmering av tækniligari útgerð.

Fyrir mun hevur umsøkjari ið hevur:

- Royndir innan samskipan av arbeiði
- Royndir innan fiskaarbeiði
- Royndir við tækniligari útgerð
- Kunneika til teldunýtslu

Vit kunna bjóða:

- Eitt avbjóðandi starv á einum flakavirki í broyting
- Løn sambært avtalu

Umsóknarfreistin er í seinastu lagi 12 mars 2005.

Allar umsóknir verða viðgjørðar í trúnaði. Byrjað verður í starvinum eftir avtalu.

Um áhugi er fyri hesum starvi so kunna tygum taka samband við :

UNITED SEAFOOD
Postbox 30
Fo - 800 Tvøroyri
Att: Bjarni Hansen
Virksleiðara

Tlf: 598101

AGN

**sild / kúfiskur
tobis
makrelur
høgguslokkur
einkultfryst gágga**

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

Umhvørvismerki – hóttan ella bjarging

Fiskimannafelagið var umboðað á fundi um umhvørvismerking í Keypmannahavn 4. februar. Vit royna at gera støðuna upp.

Tað eru longu nógv ár síðani, at spurningurin um umhvørvismerki fyri fisk byrjaði at "spøkja". Grundarlagið undir hesum var eina stúran frá fleiri síðum fyri, at teir ymsu fiskastovnarnir verða ovveiddir. Hetta skuldu brúkararnir av fiski og fiskaúrdráttum vera við til at forða fyri við bert at keypa fisk, har trygd var fyri, at fiskurin varð veiddur á burðardyggan hátt.

Tann stovnurin, sum fyrst og fremst hevur koyrt fram við hesum, er MSC, Marine Stewardship Council. Teir hava sett sær fyri, at eingin fiskur skal kunna seljast, uttan hann hevur eitt serligt merki, soleiðis sum vit greiddu frá í greinini, sum vit høvdu um upsaátakið í januar.

Her greiddi umboðið fyri Unilever frá, at vit kundu ikki rokna við, at teir framyvir fóru at keypa upsa, um vit ikki lúka teirra treytir um burðardyggan fiskiskap.

Fiskivinnan í Norðurlondum hevur verið sera ivasom um júst modelið hjá MSC, sum kanska heldur trupulleikan vera einfaldari at loysa, enn hann veruliga er.

Innan norðurlenska fiskivinnu hevur tí verið arbeitt við einum serligum norðurlenskum umhvørvismerki. Hetta er gjørt út frá tí sjónarmiði, at okkurt má í hvussu er gerast á økinum, men hetta má vera gjørt út frá okkara egnu fortreytir.

Fiskifélag Íslands, sum er ein felagsskapur av allari fiskivinnu í Íslandi, bæði á sjógvi á landi, og har so væl løntakarafeløg sum arbeiðsgevarafeløg eru limir, hevur verið fremsti forsprákarin fyri hesum. Stjórin í felagnum er Petur Bjarnason, sum er væl kendur í Føroyum.

Fleiri fundir hava verið seinna árinum um hetta evni, og tann 4. februar var aftur ein fundur í Keypmannahavn, har støðan skuldu gerast upp og har tað skuldi avráðast, hvat ið víðari skuldi henda. Her møttu eini 15 umboð fyri norðurlenska fiskivinnu. Úr Føroyum møttu Óli Jacobsen fyri FF og Guðrið Andorsdóttir, sum umboðaði Ráfiskakeyparafelagið.

Virksemið hjá FAO Fyrstu framløguna hevði Kristjan Thorarinson úr

Webjørn Barstad hevði norsku framløguna.

Petur Bjarnason hevur staðið fyri arbeiðnum við-víkjandi norðurlensku støðuni til umhvørvismerking.

Íslandi. Hann greiddi frá støðuni hjá FAO í mun til umhvørvismerking. FAO er matvørustovnurin hjá ST, og hesin stovnur hevur eisini eina rættiliga stóra fiskivinnudeild, sum lutvíst hjálpir fiskimonnunum í menningarlandum, men sum eisini hevur gjørt nógv við at gera reglur fyri at menna burðardyggar veiðuhættir.

Sum ein liður í hesum roynir FAO eisini at seta nakrar reglur, sum skulu galda fyri eina ella aðra umhvørvisgóðkenning av fiskaframleiðslu. Men sum við so nógvum øðrum millumlanda samstarvi, gongur hetta sera seint. Tað eru nógv lond við ymiskum fortreytum, sum

skulu semjast, og hetta tekur sína tíð.

Seinni í hesum mánaðinum verður ein nýggjur fundur í FAO um sama mál, og her verða eisini føroysk umboð við. Sagt verður, at tey lond, sum hava móguleika fyri at hava ávirkan, eru tey stóru londini, og annars lond, sum eru væl fyrirreikað. Vit hava ikki móguleika fyri at teljast upp í tann fyrri bólkin, men at teljast við í seinna bólkin hava vit somu móguleikar sum onnur lond. Ikki minst um vit t.d. samstarva við Ísland. Tí er eisini skipað fyri einum fundi í Føroyum, har partarnir á økinum fara at tosa saman um føroysku

støðuna í hesum sambandi.

Royndirnar hjá Noregi

Serliga hevur norska reiðarafelagið, Fiskebåtredernes Forbund, verið virkið í spurninginum um umhvørvismerking, og umboðsmaðurin fyri felagið Webjørn Barstad hevði eisini eina áhugaverda framløgu um hetta evni.

Hetta felag svarar nøkur lunda til okkara Reiðarafelag, og tað umboðar skip omanfyri 28 metur. Talan er um 270 skip við umleið 5.000 fiskimonnunum umborð. Felagið ger sáttmála við fiskimannadeildina í Norsk Sømandsforbund.

Barstad byrjaði við at greiða frá støðuni í norsku fiskivinnuni, og hon er góð samanborið við støðuna í Føroyum, soleiðis sum vit eisini greiddu frá í frásøgnini um upsaátakið. Samlaði útflutningurin var í 2004 uml. 30 mio. kr., og er hetta ein vøkstur í mun til árinum frammanundan.

Teirra virksemi á hesum økinum byrjaði við stúran frá fleiri av limunum, sum eisini fingust við útflutning av fiski. Kundarnir bóðu í størri og størri mun um trygd fyri, at veiðan hjá teimum veruliga var burðardygg. Hesir hoyrdu dag og dagliga um hóttar fiskastovnar uttan at kunna skilja rættiliga millum fiskasløgini. Enn minni duga teir at siggja mun á toski, sum jú kundi vera væl fyri á onkrum grunnum, meðan hann eisini kundi vera illa fyri á øðrum grunnum.

Støðan var eisini tann, at nógv av fiskasløgnum, sum kappadust við norskan fisk, høvdu fingið góðkenning. Her var serliga talan um Alaska Pollock, meðan onnur eru í ferð við at fáa góðkenning. Tískil vita norðmenn

um 2 mio. av tonsum av umhvørvisgóðkendum fiski, sum teir skulu kappast ímóti.

Reiðarafelagið avgjórði tí fyri einum góðum ári síðani at fara undir at kanna, hvat ið kundi gerast á hesum øki. Endamálið var at fáa eitt kjak um málið, væl vitandi, at eftir norskari fatan, er teirra fiskiveiða sera burðardygg. Men teir vildu eisini vísa, at tað var ikki nógv mikið at tosa um málið. Okkurt mátti eisini gerast, áðrenn teir gjørdist ov seinir á sjóvarfallinum.

Fyribilskanningar hava víst, at hjá trolarum er ikki stórur trupulleiki. Tó kann tann móguliga skaðliga ávirkanin, sum trolreiðskapur hevur á havbotnin vera ein trupulleiki. Fyri línuveiðu má óætlað veiða av sjófugli kannast. Hetta er eitt øki, sum nógvur dentur verður lagdur í summum londum.

Hjá útróðrarflotanum eru serligir trupulleikar. Hesir eru serliga orsakað av óvissu um veiðuna av strandatoski – kysttorsk – sum verður roknaður fyri at vera ein serligur stovnur. Ein onnur niðurstøða var, at tað var als eingin trupulleiki fyri upsa uttan mun til reiðskap. Tí var spurningurin, um ein MSC umhvørvisgóðkenning skuldi byrja við upsa.

Ein serligur bólkur av áhugafeløgum í Noregi varð settur at arbeiða við hesum. Samstundis vórðu kanningar gjørdar um, hvør støðan var – bæði hjá norskum útflytarum og teirra kundum úti í heimi. Fyrr parturin av hesi kanning er komin og seinni partur er á veg.

Burðardygg veiða er ein viðkomandi spurningur. Ein niðurstøða er, at fiskamarknaðurin í Europa er upptikin av spurning-

inum um burðardygg veiðu. Tað eru tvær orsøkir fyri hesum. Ein er at sleppa undan tí ótryggleika, sum má vera av veiðu, sum ikki er burðardygg, og sum á ymiskan hátt kann vera skaðilig bæði fyri stovnar og umhvørvið sum so. Og hin er, at tað er avgerandi fyri umdømið hjá fiskakeyparum, at teir kunnu veita sínum kundum umhvørvistrygd.

Men hinvegin hevur marknaðurin ikki nakað serstakt krav til ávísa umhvørvismerking, og er hann opin fyri fleiri móguleikum. Men hugburðurin mótevnis MSC er positivur, júst tí teir meira enn onnur hava sett burðardygg veiðu á dagsskránnu. So verður eitt merki valt, er tað mest nærliggjandi, at tað verður merkið hjá MSC.

Men tørvurin og áhugamálini hjá marknaðinum er ymisk frá landi til land, frá tíð til tíð og frá kundabólkum til kundabólk.

Kunning mest umráðandi. Tað, sum gagnar fiskivinnuni í Noregi, er, at hetta landið hevur orð fyri at hava eina góða fiskiveiðumsiting.

Dentur verður lagdur á, at her er tørvur í einum víðfevndum kunningarvirksemi viðvíkjandi matvørutrygd, heilsu, uppruna og burðardyggar umsiting.

Eitt umhvørvismerki nøktar bert ein part av hesum tørvi, so her má nógv meira gerast. Ein niðurstøða er annars, at trýstið, fyri at fáa eitt umhvørvismerki, er ikki so stórt, sum tað hevur verið, og tí er ikki talan um nakra bráðfengis vanda-støðu, har nakað má gerast her og nú. Tað, sum umræður, er eins nógv at kunna skjalprógva, at veiðan hjá einum landi er burðardygg á so nógvum økjum sum gjørligt.

Tó tykist trýstið á upsan at vera størri, serliga í Týsklandi, og svarar hetta eisini til ta fatan, vit finga á upsaátakinum í Føroyum, har týskarar vóru meira avgjördir enn fransmenn. Fyri okkum kann tað hava týdning, at Unilever er ikki so avgerandi fyri okkara sølu av upsa, sum teir hava verið fyrr.

Her kann eisini skoytast uppí, at dentur verður lagdur á, at ikki kann

Luttakarar. Frá vinstru: Jon Skjoldur Karlson, Kristian Thorarinson, Guðrið Andorsdóttir, Asmundur Guðjónson og svenski. Guðrið arbeiðir á Føroya Fiskavirking og Ásmund er fiskivinnusamskipari hjá Norðurlandaráðnum.

Svenskir og danskur luttakari.

roknast við einum oyra meira í prisi við umhvørvismerking.

Jon Skjoldur Karlsson, eisini úr Íslandi, hevði síðan eina framløgu um, hvussu eitt norðurlandskt umhvørvismerki skuldi verða skipað. Men tað ljóðaði sum at hetta gjørdist neyvan aktuelt við tað fyrsta. Ikki minst tí tað krevur umsiting og fitt av peningi. Hetta er tí ikki nærri enn tað hevur verið, heldur er tað hinvegin.

Føroyska loysnin Undir orðaskiftinum kom eisini fram, at tað var als ikki vist, at tað var so avgerandi við einum serstøkum merki at koyra á hvønn pakka. Tað, sum hevði týdning, var, at hvørt einstakt land var ført fyri at dokumentera mótvegis keyparunum, at tess veiða á ymskum økjum er burðardygg.

Guðrið Andorsdóttir, sum arbeiðir hjá Føroya

Fiskavirking, vísti á við føroyskum royndum, hvussu hetta eisini kundi skipast.

Føroysk virki hava í mong ár havt samband við útlendskar kundar, har summir teirra hava skipað seg í British Retail Consortium, BRC, sum serliga fæst við matvøru-trygd. BRC kannar, hvussu skipanirnar eru á teimum ymisku virkjunum og góðkenna síðani virkið, um arbeið verður eftir teimum reglum, sum teir áseta. Virkið fær so eitt góðkenningarskjal, sum kann nýtast til allar kundar virkisins. Eitt norðurlandskt umhvørvismerki kundi arbeið á sama hátt, men ístaðin kannað burðardyggja veiðu. Vanliga hava føroysk virkir kunnad dokumenterað mótvegis útlenskum kundum, hvussu stóðan er í Føroyum, bæði tá tað snýr seg um virking eins og burðadyggja veiðu av fiski sum við fiskidagaskipan-

ini. Her er á báðum økjum alla tíðina gingið framá, og útlensku keypararnir eru kunnaðir um gongdina og hava kunnað fólgt seg tryggja mótvegis teirra kundum.

Tað skiltist á fundarlut-takarunum, at hetta var helst eisini leiðin at ganga. Júst eitt merki sigur ikki kundunum so nógv. Tað eru tey fægstu, sum kenna merkið hjá MSC. Tað er minst líka týdningarmikið, at kundin hevur álit á teimum, sum selja teimum vørurnar, og at hesi aftur hava álit á teimum, sum tey fáa vørurnar frá. Og spurningurin er, um tað ikki er her, at vit eiga at leggja dent á arbeiðið framyvir.

Niðurstøðan á fundinum varð, at hvør í sínum lagi skuldu arbeiða víðari við málinum. Vit koma at fylgja við og fara eisini at greiða okkara lesarum frá gongdini í málinum.

Tíðindaksriv:

Fiskivinnuskúlin bjóðar matvøruvinnuni á skeið

Tíðin krevur, at tú dagførir tína vitan, og hetta er ikki minst galdandi fyri matvøruframleiðandi virki, sum virka til útflutnings ella til heimamarknaðin

Skeiðsrøðin vendir sær til matvøruframleiðandi virki á sjógvi og landi, sum longu hava eitt innaneftirlit, og tey virkini, sum framleiða til heimamarknaðin, og sum hava fingið boð um at skipa eitt innaneftirlit. Hetta merkir, at skeiðið er ætlað stjórum, góðskuleiðarum, formonnum og starvsfólki, sum hava ein virknan leiklut í innaneftirlitsarbeiðinum og í framleiðsluni á virkinum.

Endamálið við skeiðnum er at flyta og betra hugburðin hjá luttakarunum og at økja um vitanina um matvørutrygd og innaneftirlit. Frálærúhátturnir verður dynamiskur og aktiverandi. Evnini á skeiðnum verða viðgjørd úr ymsum sjónarhornum.

Málið við skeiðnum er, at luttakarnir skulu uppliva eitt áhugavert og spennandi skeið, at teir skulu fáa væl burturúr, og at evnini skulu vera viðkomandi. Undirvísingin verður á einum støði, har øll kunnu luttaka.

Skeiðið er skipað við fyrilestrum, sum fólk frá vinnuni og tí almenna halda, og við kjaki og bólkaarbeiði. Luttakarnir fáa ikki nógv tilfar at lesa, men avrit av framløgum, og teir læra eisini, hvussu teir kunnu halda sína vitan viðlíka.

Tað serliga við hesum skeiðnum er ein uppfylgning, sum er íroknað kostnaðin. Tá skeiðið er liðugt, bjóða fyrireikararnir seg til at koma út á arbeiðsplássini (2 tímar) at ráðgeva um ítøkiligar spurningar í sambandi við matvørutrygd og innaneftirlit.

Skeiðið verður skipað í tríggjar eindar á 2 dagar í mars og apríl, og kostnaðurin er 10.500 kr.

Sjálvuppgávan 2004

Sjálvuppgáva

Ert tú løntakari og hevur fingið sjálvuppgávu, **skalt** tú útfylla hana og lata Toll- og Skattstovuni hana aftur í seinasta lagi **15. mars 2005**. Fyri roknskaparskyldug, eru aðrar freistir galdandi.

Skattauppgerð

Hevur tú fingið skattauppgerð, skalt tú kanna, at allar upplýsingar eru rættar. Er tær rættar, skalt tú einki gera.

Eru upplýsingarnar skeivar ella vanta upplýsingar, t.d. B-inntøkur ella frádráttir, skalt tú útfylla eina sjálvuppgávu og lata hana inn. Sjálvuppgávan fæst á økissskrivstovunum kring landið. Eisini er hon í bóklinginum 'Skattinum 2004'.

Ognaruppgerð

Tað er bara neyðugt at lata ognaruppgerð inn, um broytingar eru í ogn og skuld í mun til 31. desember 2003. **Tó skulu øll tey, sum fáa ognaruppgerð frá Toll- og Skattstovani, lata hana innaftur.**

Kapitalvinningssjálvuppgáva

Øll hava fingið kapitalvinningssjálvuppgávu. Hevur tú aðrar kapitalvinningsinntøkur ella eru upplýsingarnar á kapitalvinningssjálvuppgávuni ikki rættar, skal hon útfyllast og latast Toll- og Skattstovuni í seinasta lagi **15. mars 2005**.

Er fullfíggið sjálvuppgáva ikki latin inn rættstundis, eins og omanfyri er ásett, hevur Toll- og Skattstovan heimild at meta inntøkuna og harafturat at áleggja sekt.

Tú kanst eisini lata sjálvuppgávuna og kapitalvinningssjálvuppgávuna inn umvegis internetið.

Sí heimasíðu okkara, www.tollskatt.fo

**Toll- og Skattstova Føroya
Stýrið**

MASKINMEISTARAFELAGIÐ

Aðalfundur

Maskinmeistarafelagið hevur ársaðalfund leygardagin, 12. mars, kl. 14 á Grønlandsvegi 56.

Skrá sambært lógini.

Nevndin

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - til bátar	Furuno/Robertson/Sperry
Satellite Kumpass - 3xGPS	Timco
Satellite - Navigation	Furuno
Satellite - Kommunikations	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Sjónvarp	Furuno/T&T/Sailor
Trol-sensorar og kabinett	Applied/Sea Tel
Gyrokumpass	Scanmar/Simrad
	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Søgan um Olfert:

Hann var sagdur at vera deyður í móðurlívi

Ein tann kendasti tónleikabólkurin í Føroyum er Emmas Blues Band. Bólkurin er eisini tann mest sermerkti, tí tey, sum manna bólkin, eru menningartarnaði fólk, sum kortini hava evni, sum nógv onnur ikki hava. Ein av tónleikarunum er Olfert, sum er vorðin kendur gjøgnum Emmas Blues Band. Vit hava hitt Brynhild, mammu Olfert, sum greiðir frá eini søgu, sum byrjaði dramatiskt, men sum kortini endaði væl. Brynhild greiðir soleiðis frá:

Eg eri fødd í 1929. Mamma mín, sum æt Jacobina, var úr Kollafirði. Pápi mín var Fritleif Johannesen, sonur Petur í Mattalág í Havn. Eg eri eisini fødd í Mattalág, men eri uppvaksin í "Barna-búðini". Vit hava búð ymsa staðni, men eru so endað aftur her í Gr. Kambansgøtu, har sum eg vaks upp. Eg byrjaði í nonnuskúlanum, men ræddist so illa nonnurnar, at eg flutti oman í kommunuskúlan, har Poul Jensen var skúlastjóri. Eg gekk í skúla í sjey ár og fór úr skúlanum 14 ára gomul, sum vanligt var tá. Tá eg var blivin konfirmerað, fór eg út at arbeiða beinanvegin. Eg fór at arbeiða sum húshjálp hjá skræddaranum Sigurskjöld. Síðani fór eg til Íslands 17 ára gomul at arbeiða fisk. Hetta var beint aftan á kríggið, og har var gott at vera.

Olfert sagdur at vera deyður

Eg fekk Olfert í 1950, tá eg var 21 ár. Eg hevði tað gott alla tíðina, meðan eg gekk við honum, men tá tað kom til føðingina gekk ikki so gott. Eg lá heima í eina viku við verkjum. Lækni og jarðamóður gingu til mín, men einki bleiv gjørt við meg. Tað skuldi bara eitast at vera plukkverkir. Eg byrjaði at fáa ilt sunnudag og lá heima alla vikuna til sunnudagin eftir. Mánamorgun var vatnið farið. Tá varð eg send út á hospitalið kl. 7 á morgni. Har fekk eg at vita, at hetta fór at verða yvirstaðið á middegi tann dagin, men allur dagurin gekk uttan at nakað hendi.

Eg skuldi fáa keisarskurð, men tá stóð so nógv á hjartanum, at tey tordu ikki at doyva meg. Eg hevði tað so ringt, at eg ynskti bert at sleppa hiðani. Mamma mín, sum bíðaði uttanfyri, fekk at vita frá jarðamóðurini, at nú mátti tey lata alt í Guds hond, so illa stóð til við mær.

Olfert og Eiríkur við Brynhild millum sín.

So varð eg koyrd í røntguna nakrar ferðir at vita, hvussu tað stóð til. Og so fekk eg at vita, at barnið var deytt. Tá hevði eg heldur ikki merkt lív í tveir dagar. Nú ráddi um at gera skjótt av, og tey tóku so fatt uppá meg týsmorgunin.

Síðani fekk eg eina sprotu og lækkin segði við meg, at nú skuldi alt vera yvirstaðið uppá ein tíma.

Eg bleiv tongforloyst og varð ikki doyvd, so tað var øðiliga pinufult.

Tá drongurin varð føddur fekk eg váttað, at hann var deyður ella skinn-deyður. Men so fóru tey at arbeiða uppá hann, og tey arbeiddu leingi. Hann græt ikki, men eitthvørt ljóð kom frá honum, og hann fekk eina herðindi og varð síðani førður út. Eg sá hann ikki aftur fyrr enn trýggjar dagar seinni. Hann var illa farin. Høvðið var so stórt, tí tað var

hovnað av teirri hørðu viðferðini, hann hevði fingið undir føðingini, tí tey hildu hann vera deyðan. At hann kortini livdi fekk eg heldur onga frágreiðing um.

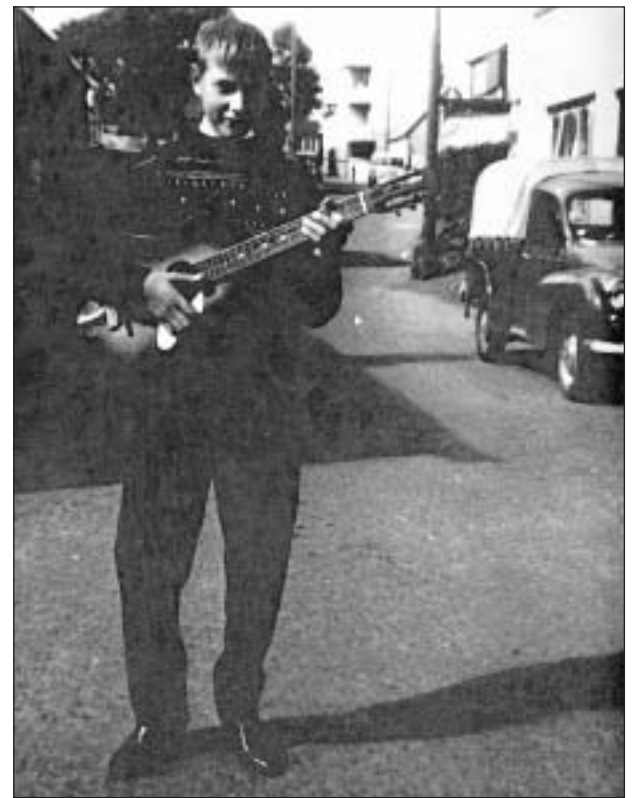
Olfert lá í trýggjar vikur á hospitalinum eftir, at eg var var sloppin heim. So fekk eg hann heim, men tað var so skjótt, at hann aftur var har úti, og síðan hevur hann reikað ímillum heim og hospital. Tað sást ikki á honum, at nakað var galið við honum. Eingin grunaði um tað. Í okkara eygum mentist hann sum onnur børn, men hann var tó eitt sindur seinur í mun til hini børnini á hansara aldri.

Eg fekk einki at vita, fyrr enn hann var eini trý ára gamal. Tá segði ein lækni, at hann skuldi innleggjast til kanningar. Hann lá á hospitalinum í 3 vikur, og eg fekk onga frágreiðing um hví.

Hann var í heilum inn-

lagdur. Hetta var eisini vegna tey herðindini, sum hann fekk. Men aðrar tíðir varð hann innlagdur uttan frágreiðing. Hann var úti og spældi fótbólt saman við dreingjunum, frískur og raskur. So knappliga komu boð frá læknanum um, at nú skuldi hann innleggjast kl. 3 sama dag. Eg segði: "Innleggjast, hví?" Tað visti hann ikki, men hetta vóru boðini frá lækna á hospitalinum, sum hevði hann undir hond. Sjálf fekk eg onga frágreiðing. Alt var so loyndarfult.

Tá einu ferðina hann varð innlagdur, var hann at síggja til frískur. Hann lá í heilar 14 dagar. Tá hann kom heim aftur, gekk hann ikki. Hann mátti sita í einum stóli. Hvat var hent við honum, vita vit ikki. Og hann var so bangin, at komu fólk inn goymdi hann seg. Einaferð varð hann lagdur einsamallur inn í "selluna",

Olfert byrjaði ungur sum tónleikari.

Olfert og Brynhild niðri.

sum tey kallaðu sjúkrahússtovuna fyri sálarlig sjúk. Tá var hann so sjúk. Hetta var ræðuligt at gera móti einum so lítlum dreingi.

Tað var ræðuliga synd í honum, tað er heilt vist. Hann kendi seg ótryggan, og hann fekk í heilum hesi herðindini, sum heilt víst vóru ein avleiðing av, at hann varð skaddur í føðingini.

Sendur niður

Men tá ið hann var 6 ára gamal, fekk eg at vita, at hann skuldi sendast niður. Eg segði sjálvsagt nei og bæði græt og illa læt. Men her hjálpti einki. Ein dagin kemur ein starvsmaður frá hospitalinum við ferðaseðlinum.

Olfert fór so niður við "Tjaldrinum", og eg fór sjálf við honum. Eg mátti tí senda hini børnini ymsa staðni, so eg kundi sleppa avstað við Olfert. Hann skuldi inn á barna-

hospitalið í Nyborg. Tíbetur var hetta eitt frálíka gott hospital ella heim. Fyrstøðufólkini tóku sær av honum, sum vóru tey foreldur hansara. Tey sóu, at hann hoyrði ikki heima har. Hann fekk tað gott. Hann var har, inntil hann var 12 ára gamal, tá varð hann fluttur til eitt stað, sum nevndist Palles Have. Men her treivst hann ikki. Síðani varð hann fluttur til ein stovn í Maribo, og her hevði hann tað eisini sera gott.

Ikki fyrr enn eg kom niður aftur, og hann aftur varð kannaður, fekk eg at vita, at tey meintu, hann var evnaveikur, hóast hann dugdi at tosa og kláraði seg millum onnur børn her heima. Hetta samsvarði ikki við tað, sum eg annars hevði fingið at vita, at hann var seinur og "bert" var eini trý ár aftanfyri sínar javnaldrar.

Olfert slapp heim at ferðast eina ferð um árið,

og hetta var í summarfrí-tíðini. Tó sóust vit ikki aftur tvey tey fyrstu árin, og var hetta sera hart. Hann var tí 8 ár, tá eg kundi koma niður at vitja hann. Tá dugdi hann bert at tosa danskt og hevði gloymt tað føroyska.

Vit kundu havt fingið hann heim aftur sum 14 ára gamlan, men hetta kravdi, at hann fekk eitt kamar fyri seg sjálfvan. Tá áttu vit fleiri børn, so hetta lat seg ikki gera hjá okkum heldur enn hjá øðrum tá í tíðini.

Loksins heima aftur Hann var tí 19 ár, áðrenn hann kom heim aftur at vera. Og síðan tá hevur Olfert verið í Føroyum. Hann hevur búð hjá okkum alla tíðina. Vit vildu hava hann heim, og vit stríddust fyri at fáa hann heim. Men alt var so trupult eins og tað ofta er í dag. Doktor Poulsen skuldi hjálpa okkum at fáa eina íbúð. Hann var ein sera fittur og hjálpsamur lækni. Hann skrivaði til býráðið og kravdi, at vit skuldu hava eina íbúð. Tað eydnaðist okkum eisini at fáa tilsøgn um eina íbúð úti við Ellisheimið, men tá ið vit skuldu flyta inn, varð íbúðin tikin frá okkum aftur. Herstöðin í Mjorkadali skrúvaði eisini leiguprísirnar upp, so tað var sera trupult at fáa íbúð, hóast eg saman við manningum stríddist og arbeiddi. Men endin var so kortini, at vit fingi húsini í Konradsbrekku, har vit nú búgva, og her hava vit trivist sera væl.

Havi bert havt gleði av Olfert Alt hetta hendi samstundis, sum eg hevði so ringa samvitsku mótvegis Olfert, tí eg mátti lata hann frá mær. Hann hevur eisini framvegis fortred av hesi tíðini, hann ikki slapp at vera heima. Hann minnst framvegis ta lötuna, tá ið hann kom úr bilinum í Nyborg, hvussu

Olfert undir upptøku av fløguni hjá Emmu.

hann græt, og hvussu bangin hann var. Hann spyr framvegis, hví tað skuldi vera so. Hann var av allarfittastu smádreingjum. Hann hevur altíð verið so góður, og eg havi bert havt gleði av honum. Um dagarnar er hann á verkstaðnum Vón. Her møtir hann til arbeiðis hvønn dag, tá sjúka ikki forðar honum.

Hann hevur hildið saman við Emmu í nógv ár, og hann hevur verið við á fløgnum, sum eru givnar út av Emmas Blues Band. Tey hava tað gott saman. Tey hava ynskt at fáa eina íbúð, men eg orki ikki tankan um, at hann skal fara út frá mær aftur. Eg havi eisini roynt at vera so nógv um hann, sum eg havi kunnað.

Hetta er so ein partur av søguni hjá teimum menningartarnaðu í Føroyum. Tað er neyvan ivi um, at Olfert hevði eins væl kunnað verið í Føroyum. Tað søgdu tey eisini niðri. Tey skiltu ikki, hvat hann hevði at gera har.

Men vit kunnu bert fegnast um, hvussu nógv hugburðurin er broyttur á hesum økinum. Og vit

kunnu eisini fegnast um, at fólk sum Olfert nú kunnu hava tað gott heima hjá sínum egnum, og sum í hansara føri kunnu skapa sær eitt navn í tónleikinum.

Vit gleða okkum til at hann, Emma og øll hini, fara at lata frætta frá sær aftur við sínum hugtakandi tónleiki.

Tað at uppliva eina so harða føðing við fyrsta barninum gjørdi kortini ikki, at Brynhild ikki tordi at fáa fleiri børn. Longu árið eftir fekk hon næsta barnið, men tað gekk væl og tað hevur eisini gingið væl at eiga hini børnini.

Eftir er bert at siga, at Brynhild giftist við Jógvan Rasmussen av Sandi, sum er kendur hýruvognsførari í Havn. Tey eiga 6 børn, 12 barnabørn og 5 barnabarnabørn.

Vit búgva í sama grannalagi og hittast ofta. Og tað er eins stuttligt at hitta Brynhild hvørja ferð. Hóast alt, sum er hent henni, er hon lívsglað og skemtilig, so ein fer altíð frá henni lættari í sinni.

ó.

Ferðamannaskipini hjá reiðarínum Fjordline, "Fjord Norway" (tv.) og "Jupiter" (th.), við bryggju í Bergen. Tey fara framhaldandi at verða skrásett í Noregi við norskari manning umborð.

Fjordline heldur fram undir norskum flaggi

Tað vóru vorðið sum tíðindi fyri nøkrum mánaðum síðani, at norska ferðafólkareiðarið Fjordline fór at lata síni skip skráseta undir okkara FAS-skipan. Her sá eisini gott út, tí tað tyktist sum at norska sjómannafelagið helt tað vera frægastu loysnina, um talan skuldi vera um útflagging.

Samstundis boðaði norska stjórnin frá, at meginparturin av tí stuðli, sum norski statskassin hevði latið norskum ferðafólka- og farmareiðarum skuldi falla burtur. Hetta rakti serliga ferðamannaskipini, tí tað var fyri "hoteljobbini", at stuðulin fall burtur. Og hesi arbeiðsplássini eru fyrst og fremst á ferðamannaskipum.

Síðani tá hendi tað, at Fjordline segði einum stórum parti av síni norsku hotellmanning upp við teirri ætlan at seta bíliga arbeiðsmegi úr Baltalondum í staðin. Hetta skapti eitt rættligt rok, og Fjordline varð hótt av altjóða boykotti, um hetta hendi.

Hetta hevur so fingið partarnar at tingast um viðurskiptini, og tað er endað við eini semju um nýggjar sáttmálatreytir.

Tað merkir fyrst og fremst, at sáttmálin verður munandi meira fleksibul enn hann frammanundan hevur verið. Fólk skulu kunna flytast frá einum arbeiði í annað, soleiðis sum tørvur kann vera á. Hetta merkir so eisini, at fólk skal lata sær lynda, at ónýtt arbeiðstíð í lásesong skal kunna nýtast í hásesongini. Og tað merkir so aftur, at arbeiðstíðin skal kunna útnyttast betri enn frammanundan.

Ein liður í hesi ætlan er at økja trivnaðin umborð og soleiðis minka um fráveru vegna sjúku. Hetta skulu báðir partar medvirka til. Ein avgerandi broyting verður eisini, at barrfólk og onnur í líknandi starvi bert fáa fasta

løn og ikki prosentir av tí, tey selja. Og her kann vera heilt fitt at spara.

Síðani skal verða roynt at skipa so fyri, at størvini hjá flest móguligum av manningini fáa ta "tign", sum skal til fyri at fáa stuðul frá statinum. Hesin stuðul verður framyvir bert latin til størv við serligum førleika. Her er t.d. brúgva- og maskinmann-ing sjálvskrivað.

Henda nýggja ætlanin merkir eina sparing upp á uml. 20 mió. Nkr. árliga, og hetta merkir so aftur, at ætlanin at flagga út verður útsett til í hvussu er 1. januar 2006, tá umrøddi stuðulin fellur burtur. Báðir partar hava sum endamál, at tað skal verða kappingarført at sigla við ferðamannaskipum undir norskum flaggi, so roknast kann við, at teir koma

eisini at semjast framyvir. Tann avtalaða skipanin má so merkja, at tað verður tørvur á minni manning enn frammanundan. Men norska sjómannafelagið ásannar vist, at tað er frægari at hava nakrar færri limir á økinum enn ongat hava.

Sigast kann, at hesin nýggi sáttmálin – stórt sæð – svarar til ta skipan, sum vit longu hava umborð á "Norrönu", og er hetta eitt prógv um, hvussu ábyrgdarfullir føroyskir sjómenn eru í sáttmálaviðurskiptum.

Tað eru eisini góð tíðindini hjá okkara sjófólki, at teir nú eru samdir í Noregi. Ætlanin um at fáa bíliga arbeiðsmegi kundi skjótt verið ein hóttan ímóti okkara egnum arbeiðsplássum. Men vit vænta nú, at hesi eru tryggari enn tey annars vildu verið.

Jógvan og Brynhild í teirra hugnaligu stovu.

Vit hava útgerðina

- Flóttrol
- Botntrol
- Rækjutrol

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
 Bakkavegur 22
 530 Fuglafjørður
 Telefon 474 200
 Telefax 474 201

Tórshavn:
 Viðarnes
 100 Tórshavn
 Telefon 35 43 91
 Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Studningar til landbúnaðin

Studningur verður latin til landbúnaðin við heimild í lögtingslóg, nr. 32 frá 06.03.2003 og kunngerð um stuðul til landbúnaðin nr. 96 frá 17.06.2003.

Studningur er treytaður av, at umsøkjari hevur landbúnaðarvinnu, sum er undir bókhaldsskyldu sambært § 1B pkt. 27 í lögtingslóg nr. 75 frá 24.10.1978 og er meirvirðisgjaldsskrásettur sambært lögtingslóg nr. 136 frá 08.09.1992 við seinni broytingum. Undantikin ásetingini um bókhaldsskyldu og MVG-skráseting eru umsøklarar um studning til føroysk húsdjór.

Umsøklarar skulu lata Búnaðarstovuni MVG-skrásetingarskjal fyri inniverandi ár og góðkendan roknskap fyri árið fyri.

Umsóknarfreistirnar skulu haldast. Annars er mannagongdin viðv. teimum ymisku studningum lýst niðanfyri.

MJÓLK:

Studningur verður latin til mjólk, sum er í 1. flokki og til flutning.

Studningurin verður útgoldin mjólkavirki sambært váttaðum innvígjarlista.

Flutningsstudningur verður veittur mjólka-virki eftir somu treytum sum mjólkastudningur, bæði hvat viðvíkur góðsku og mongd.

NEYTAKJØT:

Studningur verður latin til neytakjöt um neytið er eldri enn 15 mánaðir.

Heimilað er at lata hægri stuðul til neytakjöt, sum kemur frá útjáraðkjönum og eru hesi: Fugloy, Svínay, Kallsoy, Mykines, Gásadalur, Nólsoy, Hestur, Koltur, Skúvoy og Stóra Dímun.

SEYÐAKJØT:

Studningur til seyðakjöt er ein afturbering av goldnum MVG fyri selt seyðakjöt. Søkjast skal um studning fyri hvønn ársfjórðing sær, og er freistin at søkja 10 dagar aftaná, at avrokningarfrestin til Toll- og Skattstovuna er úti. Krevjast kann váttað fyri, at kjötið er av tí garði, sum umsøklarinn situr við.

Sostatt er seinasta freist:

okt.ársfj. 20. feb.
jan.ársfj. 20. mai
apr.ársfj. 20. aug.
juli ársfj. 20. nov.

Við umsóknini skal uppgerð og kvittan fylgja við. Studningurin verður avgreiddur so hvørt.

STRÁFÓÐUR:

Studningur verður latin til egið framleitt stráfóður, sum verður brúkt í neytahaldinum – súrhoyggj í brunni ella rullubyrðu og hoyggj. Studningur kann vera treytaður av, at fóðrið lýkur ásett góðskukrøv. Stráfóðurstudningur verður avgreiddur einaferð ár-liga fyri alt landið í senn.

SÚRHOYSBRUNNAR:

Studningur til súrhoysbrunnar er treytaður av, at umsóknin er viðgjörd og játtað, áðrenn arbeiðið byrjar. Studningurin verður avgreiddur tá brunnur-in/brunnarnir eru lidnir, sýnaðir og góðkendir. Krevjast kann prógv fyri, at ætlaða iløgan er neyðug fyri rakstur, og at hon veksur um úrtøku garðsins.

Søkjast kann alt árið.

VELTING:

Studningur kann veitast til velting úr nýggjum, og til traktorvegir á nýveltum lendi og til køstar. Fyri at fáa studning skulu ætlanirnar vera góðkendar og studningur játtaður, áðrenn arbeiðið byrjar. Krevjast kann prógv fyri, at ætlaða iløgan er neyðug fyri rakstur, og at hon veksur um úrtøku garðsins. Veltistudningur kann vera treytaður av, at nýveltað lendi verður friðað fyri bit alt árið.

Verður arbeiðið ikki liðugt, er neyðugt at søkja aftur árið eftir. Veltistudningur verður avgreiddur einaferð árliga fyri alt landið í senn.

FØROYSK HÚSDJÓR:

Studningur kann latast til verkætlanir, sum eru góðkendar av "Almennum Royndum og Ráðgeving". Stuðul kann veitast eftir umsókn og tilmæli frá Almennum royndum og ráðgeving.

Umsóknir um studning skulu altíð vera skrivaðar á umsóknarbløð, sum fáast á Búnaðarstovuni tlf. 30 80 30. Á hesum umsóknarbløðunum eru prentaðar studningstreytirnar.

Umsóknir, ið eru skrivaðar á eldri umsóknarbløð, sum ikki eru galdandi longur ella á ljóstat av umsóknarbløðum, verða ikki góðkendar. Upplýsingar um studningsupphæddir o.a. fáast við at ringja tlf. 30 80 30.

BÚNAÐARSTOVAN

Postrúm 50 R. C. Effersøesgøta 4 110 Tórshavn
tlf. 30 80 30 fax 30 80 31 teldupostur: bunadarstovan@fj.fo
Telefontíð: mánadag-hósdag 08.00-16.00 tó fríggjadag 08.00-15.00

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gevir
MEIRI
MINNI

J. PATURSSONAR GØTA 18

Fulltrúi til Fiskimálaráðið

Í sambandi við at ein av fulltrúum okkara fer í farloyvi í eitt ár, verður søkt eftir einum avloysara fyri fulltrúa á Fiskivinnustovuni. Fiskivinnustovan er skipað sum deild í Fiskimálaráðnum.

Arbeidsøki

Fulltrúin skal saman við leiðslu og fulltrúum í Fiskimálaráðnum serliga arbeiða við fiskiveiðusamráðingum og øðrum millumtjóða samstarvi. Fulltrúin skal hava um hendi viðurskifti hjá føroyskum skipum í fremmandum sjógvi og viðurskifti hjá fremmandum skipum í føroyskum sjógvi. Hvalamál og millumlanda viðurskifti í sambandi við vinnuligan laksafiskiskap verða eisini arbeidsøki hjá fulltrúanum.

Arbeitt verður við bygnaðarbroytingum í Fiskimálaráðnum, so møguligar tillagingar í virkisøkinum kunnu verða gjørdar.

Førleikakrøv

Umsøklarar skulu hava viðkomandi útbúgving frá hægri lærustovni sum t.d. fiskivinnufrøði, lögfrøði ella útbúgving við denti á millumtjóða viðurskifti. Harumframt skulu umsøklarar hava góðan kunnleika til føroyskt og enskt mál. Grundleggjandi royndir innan eitt ella fleiri av virkisøkjunum verða roknað sum ein fyrimumur.

Umsøklarar eiga at vera samstarvsfúsir, at vera til reiðar at royna nýggjar avbjóðingar, at kunna virka til lítar og á ein tryggan hátt í einum umhvørvi, har mál til tíðir hava nógv skund.

Setanarviðurskifti

Setanarøkið er Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt onnur stjórnarráð og løgmannsskrivstovan.

Setanartreytir og løn verða sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og avvarðandi yrkisfelag.

Nýggi fulltrúin ætlast at byrja í starvinum frá 1. mai 2005.

Fyrispurningar starvinum viðvíkjandi kunnu setast Andras Kristiansen, deildarstjóra á telefon 35 32 41.

Umsóknir við prógvum, CV og øðrum skulu verða send Fiskimálaráðnum, Yviri við Strond 17, Postrúm 347, 110 Tórshavn og skulu verða Fiskimálaráðnum í hendi í seinasta lagi mikudagin 16. mars 2005, kl. 16.00.

Fiskimálaráðið, tann 1. mars 2005

Dagbókin hjá Bernhaldi, 2. partur:

At taka úr
blaðnumSíðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum

Endiliga forlovaður!

Í hesum parti greiðir Bernhard frá vartúrinum við "Suðuroy" í 1930. Tað sum upptekur hugaheim hansara mest er, hvussu Anna man hava tikið bønarbrævið, hann sendi henni, áðrenn hann fór avstað. Vit lesa um eina drúgva heimferð við deyðsiglara. Og dagin fyri, at hann fer avstað aftur næsta túrin, fær hann tey eydnusomu boðini frá Onnu!

Týsdagur,
1. apríl 1930
Gott veður. Vit hava o.u. 600 fiskar. Vit hava í dag sæð "Sigrid". Ættin er landnyrðingur. Alt væl.

Mikudagur,
2. apríl 1930
Veðrið gott og ættin tann sama. Hava o.u. 500 fiskar. Alt væl.

Hósdagur,
3. apríl 1930
Nú er ættin útsynningur. Tað síggjast nógv skip. Vit hava o.u. 1000 fiskar. Alt væl.

Fríggjadagur,
4. apríl 1930
Veðrið er gott í dag. Tvey skip hava preiað okkum. "Titania", hon hevði 12000 og "Skarvasteinur" hon hevði 24000. Tey bóru okkum sorgarboð. "Ernestina" er farin á land. 9 mans eru deyðir. Harrin hjálpi teimum, sum heima eru og skulu hoyra tey syrgiligu boð, at ein ella annar av teirra kæru her hava latið lívið. Ættin er nokk sunnan í dag og vit hava 800 fiskar.

Leygardagur,
5. apríl 1930
Veðrið er gott, ættin er útsynningur. Vit hava o.u. 1500 fiskar. Nógv skip at síggja millum annað "Silver Spray".

Sunnudagur,
6. apríl 1930
Tað er óveður. Fyrripartin var tað heldur frægari, men nú er ódnarveður. Ættin er landnyrðingur. Høvdu lestur um middag. in. Alt væl.

Anna t.v. saman við Elspu á Heygnum.

Müllers pakkhús. Her var lív í, tá Havnin hevði ein rættiligan skipaflota. Og her var tað, at Bernhard riggaði til, landaði og riggaði av, tá hann sigldi við skipunum hjá Müller.

Mánadagur,
7. apríl 1930
Óveður fyrripartin, men blíðkaði seinnapartin. Hál-
aðu av um 3 tíðina í dag.
Hava nokk o.u. 1000 fiskar. Ættin er sunnan. "Dúgv-
an" preiaði okkum, hon hevði 20000. Vit hava nú 10000. Alt væl.

Týsdagur,
8. apríl 1930
Nakað av vindi av land-
synningi fyrripartin. Gott
veður seinnapartin. "Ond-

in" sigldi tætt framvið okk-
um, men preiaði ikki. Vit
hava eisini sæð "Mars-
hall". Hava o.u. 700 fiskar.
Alt væl.

Mikudagur,
9. apríl 1930
Veðrið gott í dag. Hava
o.u. 1400 fiskar. Alt væl.

Hósdagur,
10. apríl 1930
Veðrið er eisini gott í dag.
Vit hava o.u. 1000 fiskar.
Alt væl.

Fríggjadagur,
11. apríl 1930
Veðrið er toluligt í dag. Vit
hava o.u. 800 fiskar. Alt væl.

Leygardagur,
12. apríl 1930
Veðrið sjaskut. Vit hava
o.u. 1000 fiskar. Ættin er
norðan. Alt væl.

Sunnudagur,
13. apríl 1930
Ættin er landsynningur
eystan. Nakað av vindi í
kvöld. Høvdu sum vanligt

lestur um middagin og
andakt í kvöld. Alt væl.

Mánadagur,
14. apríl 1930
Vit hava liggið bakk langt
út á dagin vegna illveður.
Hálaðu av eina løtu
seinnapartin. Fingu o.u.
200 fiskar. Alt væl.

Týsdagur,
15. apríl 1930
Tað er illveður í dag. Hava
siglt fyrripartin av degn-
um, hálaðu so eina løtu
seinnapartin og fingi o.u.
300 fiskar. Ættin er norð-
an. Alt væl.

Mikudagur,
16. apríl 1930
Gott veður, fingi o.u.
2000 fiskar. Ættin er norð-
an, t.v.s. var, tí nú er stilli í
kvöld. Alt væl.

Inn í Reykjavík

Hósdagur,
17. apríl 1930
Skírisdagur. Sigla nú inn á
Reykjavík. Veðrið er gott
og ættin landsynningur.
Sóu nógv skip, sigldu eis-
ini framvið skipunum á
grynnuni. Sóu "Sigrid" og
"Silver Spray". Komu ikki
inn í kvöld. Teir vóru ikki
lidnir at gera reint fyrrenn
kl. 6 í morgun. Tá vóru
teir smáu nakað sløjir.
Summir vóru heilt vitleys-
ir og bardust, summir
fullu frá og sovnaðu. Teir
hava nú havt frí í allan
dag, nú er summir uppi
av teimum. Alt væl.

Fríggjadagur,
18. apríl 1930
Komu inn á Reykjavík kl.
7 í morgun. Her eru fleiri
skip inni. "Marshall" er

inni eisini. Eg havi verið í
landi í kvöld. Vit liggja nú
við kei. Tað var møti í
kvöld. Jóanis var ikki.
Alfred hann var sjúkur,
hann hevur verið sjúkur
síðani hann kom yvir. Eitt
rend var eg eisini á sjó-
mansstovuni. Eg fekk bræv
frá systrunum og heilsu
frá Onnu, men einki bræv
frá henni. Alt væl.

Leygardagur,
19. apríl 1930
Hava landað eitt sindur í
dag, men góvu uppát tí
teir vrakaðu so nógv og
trektu eisini ov nógv av.
Loðsurin kom umborð, tá
vit vóru lidnir og skuldi
koyra okkum frá, men
allir noktaðu at hjálpa
honum. Skiparin var ikki
umborð. Har stóð hetta
ólukkudýrið og rykti sum
hundur í klossu á endar-
nar. At enda fekk hann
nakrar ... at hjálpa sær, so
hann fekk okkum uppá
síðuna á "Doru". Skiparin
kom tá umborð, hann og
loðsurin skeldaðust so
eina løtu. Loðsurin lovaði
bæði eitt og annað. Kl. 4
seinnapartin fóru vit frá.
Møti var í kvöld.

Sunnudagur,
20. apríl 1930
1. Páskadagur. Tað er av
finasta veðri. Vit liggja
inni, tað er stilli og sjógv-
urin stendur sum ein
sveiti. Eg var í landi
seinnapartin og koyrði
við bili bayin runt, eisini
út til lókirnar. Seinni var
eg so til møti í norðarhús-
inum. Havi so verið á sjó-
mansstovuni og so trav-
að. Alt væl.

Mánadagur,
21. apríl 1930
Gott veður fyrripartin. Í
kvöld er stormur. Eg havi
verið í landi allan seinna-
partin. Vit hava koyrt í bil
til tváttlókirnar, og runt
bayin. Var so til møti,
skriva bræv heim og
síðani sitið á sjómansstov-
uni við hvørt og við hvørt
gingið og spákað aftur og
fram (lagt grynnuna). Vit
fóru umborð kl. 1 í nátt
við stórbátinum á "Guid-
ing Star", tí okkara var so

Skrivstovan hjá Müller.

Sum missiðsmaður fór Bernhard á møti í Meinigheitshúsinum, tá hann var í Havn.

Framhald á næstu síðu

lítil. Umborð á "Guiding Star" voru vit eina góða lötú. Fingu kaffi og prát-aðu. Hann liggur beint inn á land. Alt væl.

Týsdagur,
22. apríl 1930

Óveður, stormur av land-nyrðingi. Skiparin og Niels, Sandal og Eli fóru í land, men sluppu ikki umborð aftur. Tað er ódnarveður í kvöld. Vit liggja fyrri báð-um. Fleiri skip fóru í drift. Ein línubátur kom niður á okkum, men okkara lá. Vit fóru í drift í dag meðan vit lógu bara fyrri einum, hon stöðgaði tó aftur. "Fylla" (danska) er næstan farin á land uttanfyri pirin. Hon spular dekk her sum hon liggur, og rokið stendur langt upp um "Island", sum liggur við kei. Tað halda 3 mans vakt hjá okkum í nátt. Alt væl.

Mikudagur,
23. apríl 1930

Sama veðrið, ella kanska eitt sindur frægari fyrrapartin. Seinnapartin linn-aði eitt sindur, so loðsbát-urin slapp umborð við teimum hjá okkum, sum vóru í landi. Magni fór eftir "Fyllu" og togaði hana upp undir "Energy". Tað linnaði nakað í kvöld og vit fóru í land, men stöðgaðu næstan einki, tí vind-urin vaks aftur. Vit komu 3 umborð í eini línú, og loraðu so bátin í land aftur til hinar. Alt væl.

Hósdagur,
24. apríl 1930

Frægari veður, men nógvur vindur av og á. Tvey skip fóru út, "Fame" og "Riddarin". Tvey komu inn "Eysturoy" og "Thorshavn". Vit fóru ikki út. Teir fóru í land. Eg fór ikki, eg havi spulað dúrkini og annað sovorðið. Alt væl.

Fríggjadagur,
25. apríl 1930

Fóru út kl. 7 í morgun. Sigldu í Faksabuktina. Tað

Foreldrini hjá Onnu Eiðis Rakul og Dánjal (Deknurin) saman við 3 av børnunum. Tey áttu 9 børn og Anna var 3. yngst. Hon er ikki við á hesi myndini.

var væl av vindi fyrrapartin. Nú er næstan stilli. Ættin er norðan. Vit síggja einki skip. Vit hava fingið o.u. 1200 fiskar. Alt væl.

Leygardagur,
26. apríl 1930

Veðrið er gott. Vit hava o.u. 1100 fiskar. Hann er lágur í ættini, eg haldi hann man vera sunnan. Eitt skip sigldi framvið okkum, tað var "Eysturoyggin". Nú fer tíðin at halla. Eg leingist illa, og tað er nú ikki so lægið. Alt væl.

Sunnudagur,
27. apríl 1930

Tað er ikki so gott veður, sum eg kundi ynskt, tí tá sunnudagurin ikki er góður, er vikan fyrri ongum. Tað er tó toluligt veður. Ættin er sunnan. Vit liggja undir Skagen. Tað eru nógv skip farin inn á Reykjavík. Tað sær út til at koma illveður. Nú líður tíðin til at fáa svarið, hvat man tað fara at verða, ja ella nei? Gud skal ráða, er tað hansara vilji, verður tað nokk, ja. Eg elski teg Anna. Á, hvat eg leingist. Vit hava sum vant havt lestur og andakt. Alt væl.

Mánadagur,
28. apríl 1930

Tað bleiv tó ikki sum eg spáddi. Tað er gott veður í dag, eitt lítið lot av suðri. Eg havi nú aftur bakað. Eg fekst við at svølla eitt sindur herfyri, nú eri eg sum sagt frískur. Eitt skip hava vit sæð, tað er danska "Fylla". Í dag havi eg verið í lastini. Alt væl.

Týsdagur,
29. apríl 1930

Veðrið er gott. Ættin útnyrðingur. Vit hava o.u. 1200 fiskar. Eitt skip hava vit sæð. Eg havi arbeitt í lastini eina lötú. Alt væl.

Mikudagur,
30. apríl 1930

Veðrið má kallast at hava verið gott í dag, tó at tað hevur verið dimmilt og nógv regn. Tað var eitt lot av landsynningi, men regnaði seg vestur um, so nú er hann vestan. Vit hava o.u. 800 fiskar. Vit sóu "Sigrid". Alt væl.

Hósdagur,
1. mai 1930

Gott veður. Hava o.u. 2000 fiskar. Ættin er landsynningur. Nú er saltið næstan uppi. Tað fer nokk

alt á í kvöld. Vit hava sæð "Sigrid" og eina 3 mastaða skonnart, halda tað vera "Ondina". Alt væl.

Fríggjadagur,
2. mai 1930

Vóru á veg inn á Reykjavík, men lógu ikki upp og vendu so aftur. Ættin er landsynningur. Vit vóru so eystarlaga, at vit lógu ikki Skagen upp. Komu aftur á fiskileið kl. 3 seinnapartin og fingi o.u. 400 fiskar. Tað er sjaskveður og øgilt regn. Alt væl.

Leygardagur,
3. mai 1930

Gott veður. Tað bleiv innhálað kl. 4 seinnapartin, tá fingi vit ikki saltað meir. Preiaðu "Ondina", skiparin var umborð, hann hevði 60000, og kundi einki salt lata. "Titania" preiaði okkum, hon hevði 92000. Vit royndu eisini "Yvonnu", hon hevði 65000, heldur einki salt haðani. Vit sigla nú inn á Reykjavík, tað er eitt fitt lot av suðri. Alt væl.

Sunnudagur,
4. mai 1930

Veðrið er gott. Tað var eitt lot inntil kl. 6. Lógu nakað

ganga hugsi eg ofta. Á tú, Anna, hvat man tú hugsa, man tú fara at skoyta um meg, eg elski teg, tú, eg elski teg, annað veit eg ikki at siga. Tað sær myrkt út fyrri mær, um tað ikki eydnast. Harrin vælsigni teg!

Mikudagur,
7. mai 1930

Gott veður. Stilli og slætt í sjónum. Fingu 1500 fiskar, tá sigldu vit eisini nakað. Skipini eru meiri ótøtt nú at síggja. Vit hava nokk sæð eini seks sluppi. Skonnartirnar eru horvnar higani, síðan vit fóru inn á Reykjavík. Tær eru nokk farnar upp undir Jökilin. Veðrið hevur verið gott í dag, men disut loft, sólin hevur ikki sæð. Summir eru komnir uppí 200 á snørið (Jákup Pauli). Fiskurin man fara at rýma nú, tí hann er fullur av gróti, tað plagar at vera merkið. Nú hava vit fingið 30000, so nú fara vit heim, tá vindur verður. Kokkaríð hevur gingið væl. Lomvigi til døgurða. Ættin er landnyrðingur. Alt væl.

Hósdagur,
8. mai 1930

Gott veður, eitt lítið fleyr av útnyrðingi. Vit hava o.u. 1200 fiskar. Nú liggja teir og tota eftir at fáa 31½ túsund. Fólkið er farið at telja. Skipini rýma so við og við. Hetta er vist seinasta royndin hjá okkum, tað verður sett á segl tá inn verður drigið, og heim. Ja, vit leingjast, tá tann tíðin kemur. Ein og annar sigur vist nokk, at hann leingist ikki, men tað er ikki satt, tað sæst á øllum, at teir leingjast. Ja, Jesus verið so við okkum hesa reisuna, og føri okkum í øllum góðum. Hann rekur av landsynningi. Tað er disut luft. Høvdu vit fingið eina góða reisu og góðan vind. Nú setur skiparin út í kortið. Alt væl.

Hendan myndin lýsir eisini lívið, sum Bernhard greiðir frá. Her siglir Sólaris aftur á aftur. Skipini aftanfyri liggja avhálað, helst á Suðurlandinum. Skiparin Jóan Jakku Simonsen stendur til róðurs. Uttast t.h. er Jóan Jakku í Horni, sum hevur verið nevndarlimur í FF.

Sjólván landar saltfisk.

Kjølbro rabatmerkini

Álvur Danielsen ©

Í dag hugsi eg, at bert ein handil í Føroyum nýtir dividendumerkju ella rabatmerki, og tað er BR leikur í Havn. Tey somu merkini verða so eisini nýtt í BR í Danmark.

Í Føroyum eru við tíðini tó fleiri, sum hava roynt hetta sama. Hugsanin við merkjunum er sjálvsagt tann at "knýta" kundan tættari at handlinum við, at hann fær nøkur rabatmerki, sum svara til ávísan %-part av keyptu upphæddini og vórðu hesi merki at seta í útvegaða "rabatbók" til sama endamál. Tá bókin var full, fekk kundin góðskrivað eina givna upphædd. Í veruleikanum sera einkult, og báðir partar halda seg hava gjørt kvettið.

Fyri nøkrum árum síðani fekk eg hendur á einum forkunnugum "J.F. Kjølbromerki", Grønt – 1 Krone, stavir og tøl við hvítum. Men eingin visti við vissu, hvat hetta var fyri merki. Onkur, spurdi um hetta vóru pengar. Saman við S. P. Petersen Eff. Fuglafirði, frá 1929-1933, hevði jú Kjølbro gjørt sínar egnu pengar. Kjølbro frá 1/8 1930 til nov. 1933.

Sendi bræv til lokalblaðið "Norðlýsið", og 21. mars 2002 stóð eftirlýs-

Rabatmerkini hjá Kjølbro. Í veruleikanum eru tey minni til stoddar.

ing í blaðnum, har eisini mynd var av merkinum.

Hetta gav ikki beinleiðis "vinning", men nøkur nøvn komu á tapetið. Nøvn á monnum, sum á einhvønn hátt kundu ella áttu at vita okkurt. So eg at ringja, og burturúr hes-

um samtalum havi eg fingið so mikið fitt av upplýsingum, at til ber at gera onkra fyribils niðurstøðu. Tó fleiri upplýsingar ella meira tilfar kunnu lættliga broyta myndina.

Merkini eru trý: Eitt grønt, eitt gult og eitt reytt. Á øllum stendur J.F. Kjølbro – Klaksvík og 1 Krone. Hetta er alt skrivað við hvítum. Støddin 12 x 16½ mm, takkar 12½. Tó ov-ara og niðara ark-rond finnast eisini skorin!

Tær rabatbøkurnar, sum eg havi fingið innlit í ella havi sæð, geva greiða ábending um, at øll merkini hava verið brúkt samstundis. Tó skal sigast, at hesar eru frá 1940 og 1941. Full bók, tvs. 100 merkir á 1 krónu, hava útloyst kr. 10,- kontant. Rabatmerkjabøkurnar høvdu persónligt talmerki. Tey fólk ella keldurnar,

eg havi haft samband við, geva varhugan av, at merkini kunnu hava verið nýtt frá 1939 til og við 1947. Ella í øllum førum frá seinast í 30'unum, men ikki í 50'unum.

Hvar eru merkini prentað?

Helst í Onglandi. Var seinna kríggjð byrjað, so hevur einki samband verið við Danmark. Prentsmiðjan í Klaksvík frá 1915 hevur helst ikki kunna gjørt hetta arbeiði, og í arbeiðsbókunum hjá H.N.J. í Tórshavn er eingin bílegging uppá hetta arbeiði skrásett.

Hvør hevur teknað merkini?

Her eru tað fleiri sum hava peika á "1000 kunstnaran" Eliesar Joensen (í Pállstovu) úr Mikladali. Hann gjørdi t.d. klichéina til kr. 100,- seðilin (1940), tann føroyska – sum kom undir seinna heimsbardaga. Hann stillaði orgul og gekk umborð á skip at stilla kumpass. Eisini gjørdi hann onkra kumpass og fekst við motorar – ja, dugdi stutt sagt alt og var tiskil nógv umbiðin.

Men hví triggjar litir – grønt, gult og reytt, tvs. trý merki við sama virði, nevniliga 1,- kr. Ella vóru onnur merki?

Hetta er møguliga ein áhugaverdur spurningur, sum eg havi roynt at fingið eitt svar ella boð uppá.

Fyrst skal sigast, at Kjølbrofyrirøkan var bytt upp í A, B, C og D deildir. Harumframt hevði fyrirøkan annað virksemi. Eisini áttu teir úthandlar, m.a. í Svínø, har eg havi frætt, at hetta merki eisini var nýtt. Vit seta tað upp soleiðis:

Á Varpinum: Klaksvíkar Timburhandil + kontór + "Butikk", sum seldi nakað av amboðum.

Á Stongunum: Í erva, Deild A: Heilsøla + kontór. Í neðra, Deild B: Matvøruhandil, skipsklæði, oljuklæðir, gummistúvlar, annars alt tað, ein norðingur kundi hugsa sær,

Tá Føroyar og Danmark hvør í sínum lagi vórðu hersettar máttu pengaseðlar prentast í Føroyum, og teir vóru prentaðir av H. N. Jacobsens Bókhandil og her síggja vit 100 kr. seðilin.

Jacob Olsen (Jákup Zahle), Tórshavn, hevur teknað forsiðuna.

Eliesar Joensen (Eliesar í Pálsstovu) í Mikladali hevur gjørt prentmyndina (klichéina) úr tin.

Stig G. Rasmussen úr Gøtu hevur skorið baksíðuna úr linoleum.

Seðilin varð settur í umfar tann 23. oktober 1940 og varð saman við teimum yvirstemplaðu seðlunum ("Kun gyltig paa Færøerne, Juni 1940") endaliga inndrigin 31. oktober 1942.

Tað vórðu prentaðir 12.000 stk. av hesum seðli, og hava teir nógv virði í dag.

Eigari av hesum seðli er Eyðálvur Gulklett.

sum ein klaksvíkingur sjálvironiskur tók til.

Á Biskupstøð: Deild C: Matur. Deild D: Klæði til børn, kvinnur og menn + klæði at seyma.

Har skal sigast, at á Stongunum varð beint áðrenn kríggjð alt bók-haldið savnað á einum stað. Men sum sagt, roknskapurin varð býttur upp í A, B, C og D. Tað varð "heinta inn" hvønn morgun, so ein altíð kundi síggja, hvat hvør deild gav. Sagt verður, at tað lætti um, at roknskapurin var savnaður á einum stað. Serliga hjá kundanum, tá rokningar vóru útskrivaðar. Hann gjørdist ikki so lætt ørkymlaður.

Nú er helst lættari at skilja spurningin. Hví hevði Kjølbro trý merki á 1,- kr. við trimum litum?

Og nú hugsi eg um hesar deildirnar, sum vóru, umframt okkurt filial. Var nøkur ætlan gjørd við hesum litum?

Var hon fylgd?

Hetta er so tað, sum eg higartil havi kunna savnað um Føroya helst elsta

rabatmerki. Vónandi koma nýggir upplýsingar/tilfar fram, sum kunnu kortleggja søguna betur.

Eftir standa so nakrir spurningar.

- Vóru onnur merki?
- Kunnu vit staðfesta, nær tey vóru nýtt?
- Fylgdi hvør litur einari ávísari deild hjá Kjølbro?
- Hvussu nógv merki vóru í hvørjum arki, ella vóru tey í strímlum?
- Hvar vóru tey prentað?
- Hvør var listarmaðurin?
- Nær fekk ein eitt merki ella hvussu nógv keypti ein fyrri, áðrenn eitt merki (1,- kr.) var útloyst?

Merkini komu helst í nógv heim víða um í Føroyum, tí Klaksvíkin og serliga Kjølbro dró nógv fólk til sín.

Í 1983 kom bókin: P/F J.F. Kjølbro 1913 – 1983 v/Símum Hansen. Har kann ein lesa meira um hesa stóru og fjølbroyttu fyrirtøku.

Myntirnir hjá Kjølbro við tí virði teir hava í dag.

J. F. Kjølbro, Klaksvík

Mønterne er fremstillet af aluminium, og de har kun præg på den ene side. De er uden årstal, men har været anvendt i perioden 1930- 1933.

	0/01	1+/1
8. 10-øre aluminium (5300)	-	40,-
9. 25-øre aluminium (2130)	-	225,-
10. 50-øre aluminium (2260)	225,-	185,-
11. 1 kr. aluminium (3225)	100,-	60,-
12. 2 kr. aluminium (2500)	-	80,-
13. 5-kr. aluminium (1141)	330,-	250,-
14. 10-kr. aluminium (1095)	625,-	500,-
Komplet sæt - 7 stk. (1 til 1+)	-	1325,-

Ólavur farin

Tað var ein hvøkkur, sum fór um landið leygardagin tann 19. februar, tá tað frættist, at Ólavur á Váli var farin, bert 49 ára gamal. Tað var ringt at skilja, at hesin virkni maður, sum vit hittu í so mongum samanhøgum, ikki skuldi vera longur.

Nú er so nógv skrivað um Ólav, at her skal ikki so nógv leggjast afturat. Sjálvir kom eg at kenna tey á Váli serliga væl fyri einum 25 árum síðan, tá vit fingi felags "umgangskreds". Hetta merkti, at vit, saman við hansara systur, møttust javnan, og at eg eisini saman við øðrum kom heim til teirra. Og tá merktist, at hetta var ein heilt serlig familja. Øll vóru so friðarlig og hóvlig, og blíðskapurin var framúr. Tí komu eisini so mong inn á gátt har.

Førningurin góður Fyri júst tveimum árum síðan fekk eg høvi til at lýsa hesa familju við frásøgnini hjá Onnu, mammu Ólavs, frá hennara uppvøkstri í Norðradali. Har varð eisini komið inn á Liggjas, pápan, og hansara uppruna í Svínoy. Tey, sum hava áhuga, kunnu finna hesa forvitnisligu hugtakandi frásøgn á okk-

ara heimasíðu, blað nr. 286, her Anna m.a. greiðir frá, tá tey plagdu at glaða úr Norðadals til Kolturs, og flutningurin til Havnar var á rossabaki.

Har sæst greitt, at tað er ikki smávegis førningur hesi systkini hava fingið við sær. Og Ólavur var sera fjøltáttaður sum listamaður. Hann var ein av okkara fremstu sangarum, sum tað longu er komið fram. Ólavur byrjaði at syngja sum smádrongur í barnakóri, og nú var mest kendur frá dupluktartettini. Men ikki var tað minni hugtakandi at hoyra hann syngja solo. Hetta var ikki "poppur". Hetta er sangur, sum hevur varandi virði, og sum fólk altíð fara at lurta eftir eins og hjá pápanum, tá vit hoyra hann syngja: "Niðan á hegginn" eins og vit hava hoyrt hann í ártíggir.

Men Ólavur var eisini teknari og málari av teimum frægu og hann teknaði so seint sum dagin fyri, at hann andaðist.

Júst sum listamann havi vit heima hjá okkum eitt fitt minni um hann. Tá eg fylti 40 ár, fekk eg eina littekning frá honum, sum síðan tá hevur hingið á veggnum. Hon lýsti útsýnið móti Fugloy og

Ólavur saman við systirdóttirini Sigrun. Henda myndin er ein tann seinasta, sum er tikin av Ólavi.

hansara foreldur funnust ikki. Tey hava mett allar teirra gávur sum **gávur**, sum skuldu nýtast til tað, sum stóð teimum fremst, nevniliga boðanina av gleðiboðskapinum.

Bar seg aldri undan Ólavur var stakur. Hann og mamman, Anna, vóru einsamøll í húsi. Tað er tiltikið, hvussu væl tey tóku sær av hvørjum øðrum. Men skjótt er harranum um. Kenna vit Onnu mundi hon onkuntíð hugsa um, hvussu tað mundi fara at gangast Ólavi, tá hon ikki var meira!

Ólavur var eitt framúr gott og fitt fólk. Tað verður tikið til, hvussu hjálpsamur hann var, tá nakað var á skránni. Hann bar seg ongantíð undan. Sjálvst hendan morgunin, mamm-an kom inn til hann seinastu ferð, hevði hann triggjar uppgávur fyri dagin: At syngja til ein føðingardag á morgni, eina jarðarferð seinnapartin og eitt silvurbrúðleyp um kvøldið.

Sjálvst um hann var stakur, var hann ikki einsamallur. Hann var so ótrúliga góður við børnini hjá systkjumum. Eitt av teimum er eisini uppkallað eftir honum. Vit hava kanska ta seinastu myndina av honum saman við lítlu Sigrun, sum fylti dagin eftir, at Ólavur doyði. Men tá var gávan longu keypt frá ommuni og mammubeiggjanum. Tað verður sagt um 17 ára gamla systirsonin Napoleon, at hann var fegin um at hann hóast alt fer at minnast mammubeiggjan, og honum tyktist synd í sínum yngru systkjum, sum ikki fáa sama møguleika.

Ólavur kendi ein hóp av fólki. Tað er sjáldan, at tað er sædd ein slík mannagáva til eina jarðarferð og til eitt ervi aftaná. Øll hesi hava mett seg at hava mist ein góðan vin.

Borgarliga starvið hjá Ólavi var, at hann var tekniskur teknari. Men seinastu árin hevur hann siglt við "Norðonu", har hann m.a. passaði bankan. Har var hann eisini væl lýddur. Hansara skipsfelagar ynsktu, at jarðarferðin varð lögð soleiðis í samband við ferðaætlanina, at teir kundu fylgja, og hetta varð eisini gjørt.

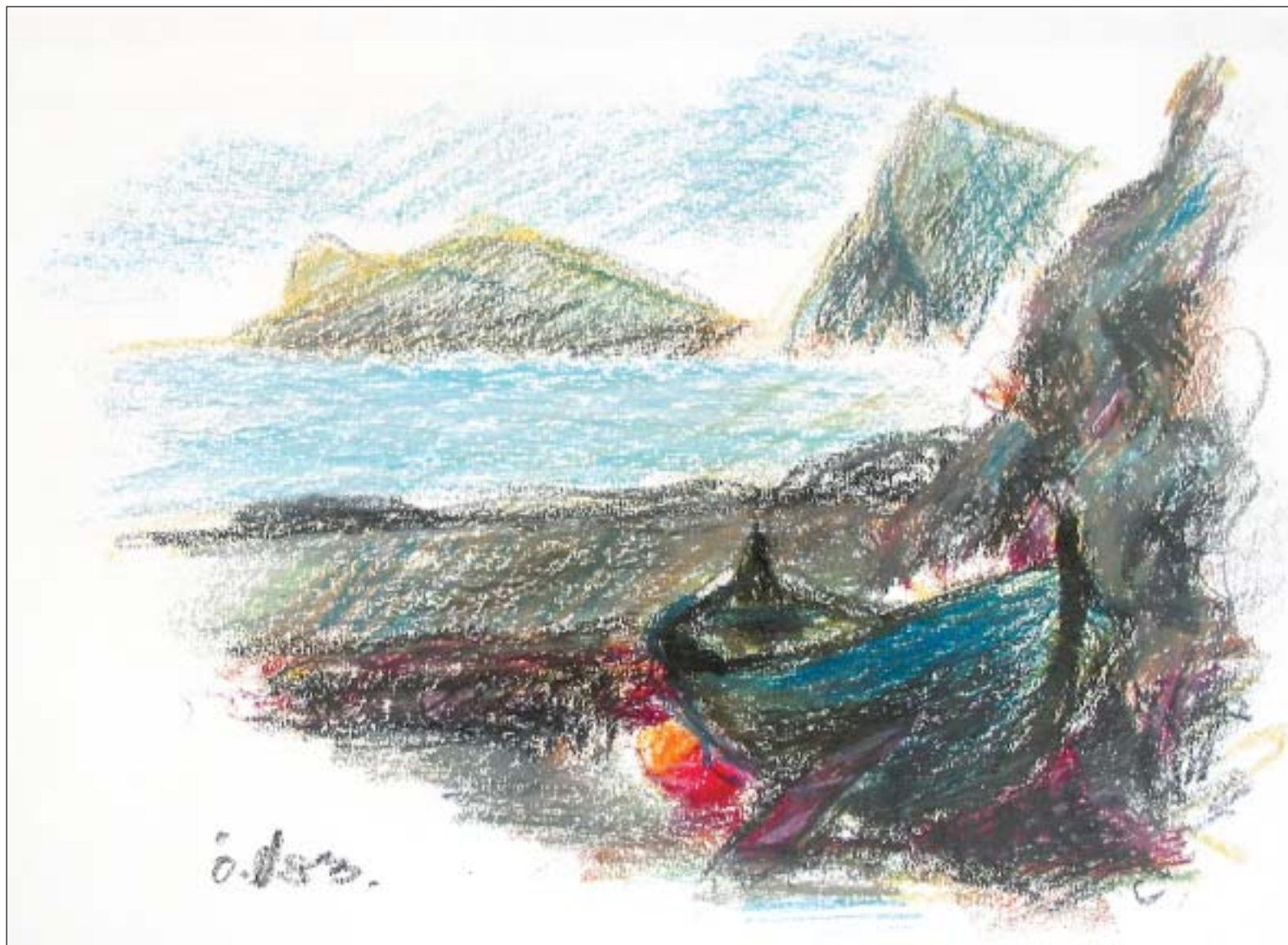
Manningarleiðslan á Smyril Line gevur Ólavi sama skoðsmál, sum øll onnur. Hann hevur siglt við síðani 1995, og eyðkennið fyri Ólav var, at hann gjørdi sítt arbeiði til lítar, hann var røkin og var ikki tann sum hugdi eftir klokkan, tá nakað skuldi gerast. So her verður Ólavur eisini saknaður.

Vit eru mong, sum sakna og syrgja Ólav. Men serliga fara tankarnir til mammuna og systkini við húski. Tað var eitt serligt samanhald í hesi familju, sum mundi hugtaka mong, og hetta fer eisini at hjálpa teimum í sorgini.

Takk fyri alt tú gav okkum, Ólavur.

6.

Eitt dømi um listina hjá Ólavi, sum framyvir kemur at minna um hann á ein serligan hátt.

Til minnis um Andrew Godtfred

Mikudagin 16. februar andaðist Andrew Godtfred 91 ára gamal. Eg havi altíð kent Andrew og Miu, men vit komu at kennast serliga væl seinasta summ- ar, tá eg fekk Andrew at greiða frá sínum spenn- andi lívi til FF-blaðið. Úr- slitið gjørdist eitt virðis- mikið íkast til okkara fiski- vinnu- og vinnusøgu, sum kann lesast á okkara heima- síðu: www.fiskimannafelag.fo bløðini nr. 323 og 324.

Í hesum sambandi gjørd- ust vit væl og høvdu javn- an samband okkara mill- um. Leygardagin framm- anundan hann doyði, var eg inni á gólvnum hjá teimum báðum Miu og Andrew. Andrew var birg- ur og prátaði sum vanligt, men tað skiltist kortini, at hann kendi seg ikki heilt væl. Tey hildu, at hetta mundi vera okkurt sum fór at ganga yvir. Men so var ikki, og nakrar dagar seinni var fjørður hansara rógvin.

Pápi Andrew var Dias á Heyggi úr Porkeri og Kristina, mamma hansara, var eisini úr Porkeri. Dias var ein av fremstu rok- skiparunum í Føroyum í síni tíð, og gjørdist eisini reiðari og vinnulívsmaður.

Sum so nógvir aðrir byrjaði Andrew sítt lív á sjó- num sum 14 ár ára gamal, tá hann fór at rógva út við pápa sínum.

Flaggskipið hjá Diasi á Heyggi var "Norðfarið", sum tá varð roknað at vera eitt tað fremsta skipið í flotanum.

Hesum fór Andrew eis- ini við, og róðu teir eisini út við bátum í Grønlandi. Johan, beiggja Andrew, var skipari. Hann var rokskip- ari, og var eisini ein góður lærumeistari hjá teimum sum vóru við honum.

Tá "Laura" og "Immanuel" fórust Andrew hevði gingið ein vetur á motorpassara- skúla, og kundi nú vera smyrjari. Tað var hetta árið, tá "Laura" og "Im- manuel" gingu burtur við einum 40 monnum í ein- um illveðri á vári 1932. Við "Immanuel" var tann tá nývaldi formaðurin í fiskimannafelagnum Hans Jacob Havstreym.

"Norðfarið" var í hesum illveðrinum, og Andrew greiddi eisini væl frá, hvussu hann upplivdi tað, og sigur tað nakað um, hvussu hart tað hevur verið at vera fiskimaður.

Á sumri 1935 fór An- drew av "Norðfarinum". Hann fór uppá stýrimans-

Andrew og Mia, tá tey høvdu diamantbrúðleyp.

skúla. Hann hevði ikki nóg mikið av siglingartíð og mátti søkja um undan- taksloyvi, soleiðis at hann kundi taka restina av sigl- ingartíðini seinni. Hann lærði um veturin, og fór burtur um summarið fyri at fáa siglingartíð, og hann fekk prógv í 1937.

Andrew fór at føra "Silvur Spray" í 1938. Ætlanin var at fara út at sigla, men ymsar umstøð- ur gjørdur, at hann fór við "Silver Spray" sum skip- ari. Tað vóru ring líkindi at føra "Silver Spray", sum tá fiskaði við snurrúv. Hetta var so fremmant fyri honum. Men væl gekk kortini.

Andrew førði "Silver Spray" í eini 13 ár. Teir vóru eitt av teimum fáu smærru skipunum, sum fiskaðu undir krígunum. Hjá teimum flestu var bert talan um at føra keyptan fisk á bretska marknaðin.

Andrew sigldi nógv í krígsárunum. Hann var heilar 670 dagar í vanda- sonuni.

Hetta var ein hørð tíð, og teir fingtu ofta ógvus- ligar kløkkir. Í 1942 vóru teir á veg heim úr Aber- deen og skuldu vera á Vági morgunin eftir. Tá fór skrávuaksulin, og tað bar ikki til at sigla. Har lógu teir í fínasta veðri og stilli. Teir lógu og róku í hálvtriðja samdøgur. Tá stóð nógv á Andrew. Hann helt, at tað hevur ongan- tíð, hvørki fyrr ella seinni, staðið so nógv á honum sum hesaferð.

Andrew greiddi frá:

"Men so ein dagin, tá eg lá á mínum knøum í ka- húttini og bønaði Harran um, at okkurt skuldi henda, kom Gerhard í kappan og rópti, at hann sá tvey blá ljós. Hetta

merkti, at tað vóru tvey skip sum fylgdust. Av trygdarorsøkum vórðu lanternur ikki nýttar, men tá skip fylgdust í konvoy, máttu tey hava ljós fyri at vita av hvørjum øðrum.

Eg skundaði mær upp, og lat ljósini koma nakað nærri. So fór eg upp á stýrhústakið og tendraði eitt bluss. Ljósini hvurvu beinanvegin. Men so gekk ein løta, og so sá eg tey aftur. Eg fór einaferð afturat upp á stýrhústakið og tendraði eitt bluss, og tá kom ein trolari úr Grimsby uppá prei og sloppið var úr neyðini".

Teir sóu nógvar minur, tá teir sigldu millum lond- ini, men tað hendi einki. Um dagin bar til at hava útkikk eftir teimum, men hetta nyttaði ikki nógv um náttina, tá eisini varð siglt.

Keyptu hvalastøðina í Lopra

Aftaná kríggið seldu teir hjá Diasi "Silver Spray". Teir høvdu hug at royna okkurt annað og keyptu hvalastøðina í Lopra, sum var til sølu.

Hetta hevði eisini sínar avbjóðingar og brúk var fyri øllum góðum hug- flogi at loysa alskyns tekn- iskar trupulleikar. Eitt dømi um tað er, at í fyrstuni var ov lítil dampur, og tá varð ein kasseraður hvalabát- ur, "Lopra", lagdur á liðina frammanfyri planinum (dráttinum). Alt varð tikið úr honum, og síðani var síðan á honum skorin niður. Veirar vórðu lagdir undir ketilin, og hann bleiv skrúvaður í land upp á planin. Síðani bleiv hann settur í ketilrúmið og settur í stand. Harvið fingtu teir størri orku at framleiða meira við dampi.

Størsti parturin av stør-

hvalatvøstinum varð skor- ið feskt. Hvalabátarnir høvdu fingið boð um, at tað skuldi ikki ganga meira enn so og so nógvir tímar frá tí, at hvalurin var skotin, til teir vóru í Lopra við honum. Hvalirnir vórðu skornir upp so skjótt sum gjørligt og tvøstið varð flutt til Vágs við lastbil- um, har tað varð fryst. Tá ið tvøstið var fryst, varð tað lagt niður í trækassar, og lok neglt á, og tað var so sett inn í frystigoymsl- una og varð síðani selt til Onglands.

Seinni bygdi P/F J.A. Godtfred eitt nýtt frystarí, sum síðani varð brúkt til endamálið. Hendi tað seg framvegis, at frystiorkan ikki var nóg stór, varð tvøstið isað í kassar og sent við skipi til Ong- lands.

Teir høvdu hvalastøð- ina í fyra ár til hon fór á húsagang. Tað fimta árið var Andrew eisini leiðari, tá støðin varð ríkin av øðrum. Tá steðgaði hon med alla. Orsøkin til hús- gangin var fyrst og fremst lágir prísir á lýsi.

Framburðssinnað

fyrirøkka Fyrirøkan hjá J.A. Godt- fred helt áfram til fyrst í 50-unum. Hon hevði um- framt frystarí eisini eitt nútímans turkarí. Frystarí- ið var ein tann fyrsta byrj- anin til flakaframleiðslu til útflutnings. Í fyrsta um- fari var hetta ikki bein- leiðis flakaframleiðsla, men skorið varð av fiski- num og koyrt í 7-punds pakkar. Hetta var aftaná kríggið – umleið 1950.

Fór at selja olju Í 1952 fór Andrew at selja olju í Vági fyri Shell. Við oljuumboðnum kom hann í samband við nógvar sjó-

menn, skiparar og skip, sum komu inn at taka olju. Tað vóru serliga nógvir norðmenn og skotar.

Andrew hevði sera gott samband við fleiri av teimum, og hetta vóru sambond, sum hava hildið til gravarbakkan. Eitt dømi um slíkan vinskapi var ein skoti, sum æt Robert Bruce – kallaður Bob. Teir kendust frá ungum árum. Hann kom við mammu- beiggja sínum – gamla Bruce – til Føroyar eina tíð. Hann var 16 ár tá, og Andrew var um 13-14 ár. Teir blivu vinir fyri lívið.

Tá Andrew hevði olj- una, plagdi hann viðhvørt at vera avloysaraskipari á ísfiskaskipum, ið fóru til Aberdeen at selja. Tá vitjaði hann eisini vinmannin.

Tá Dupultkvartettin og Triple Trio in í Ebenezer vóru við á Gospel Con- vention í Skotlandi, kom tað í lag júst gjøgnum sam- bandið við hesa familjuna.

Seinasta summarið var abbadóttur Bob við manni og vinfólki her og ferðað- ist. Hetta var eitt stórt upplivils hjá báðum pørt- um og vísir, hvussu vin- skapur kann fara í arv. Nú kann so triðja ella kanska rættari fjórða ættarliðið halda vinabondini við líka. Fleiri av monnunum við "Silver Spray", vórðu eisini vinir fyri lívið. An- drew helt samband við teir, til teir so við og við fullu frá. Hann ringdi fast til teir. Onkran ringdi hann til hvønn mikudag!

Aftur at sigla

Tey bæði Andrew og Mia fluttu til Havnar í 1972, og eftir stuttari tíð fór hann aftur til sjós, hóast Andrew nærkaðist teim- um seksti. Hann fór við gomlu "Sólborg" við kraft- blokki eina tíð. Hann var

ellisforseti umborð á "Sól- borg", men var ofta fyrst- ur uppi, tá teir róptu at kasta.

Seinasta túr

79 ára gamal

Síðsta túrin gjørdi An- drew sum 79 ára gamal. Tá ringdi Eiler Jacobsen og bað hann koma við sum 2. stýrimann við rækjutrolaranum "Sólborg" at fáa sett skjótul á túrin. Teir fóru upp til Svalbard, og skuldu fara av í Long- yearbýnun, men sluppu ikki inn fyri ísi. Teir royndu fleiri ferðir at bróta seg inn. So var um- hugsað at fara inn við kavaskutarum, men so komu ávaringar um, at teir høvdu sæð ísbjarnir har á leið. At enda varð ein tyrta útvegað, og hon setti seg á ísin nærindis skipinum. So blivu triggir mans loraðir niður á ísin og gingu yvir til helikopt- aran og Andrew var ein teirra.

Andrew legði dent á, at nógv av hesum, ið hann greiddi frá, var ikki hans- ara styrki, men kundi bert verða gjørt av náði Hans- ara, ið øllum ræðum. Hon- um verið æran og tækkin.

Andrew giftist í 1940 við Miu, sum er dóttir Ingu og Gunnar Danielsen. Gunnar var eisini kendur skipari, so Mia kennir vilkorini hjá fiskimonn- um sum fáur. Mia hevur verið Andrew ein góð kona og hollur stuðul gjøgnum lívið.

Fyri nøkrum árum síð- ani fekk Andrew apopleksi og varð nógv skerdur, men hann gav ikki upp. Hansara positiva lívslyndi helt honum upp, og tað var ein stór uppliving at hoyra hann siga frá síni lívssøgu. Andrew var feg- in um, at hetta varð gjørt, men tað var eg sjálvur ikki minni. Tað er nú eitt serligt upplivils at kunna fáa lívsøguna hjá einum manni, sum hevur upp- livað og avrikað so nógv. Andrew var eisini ein trúfastur lesari av FF-blað- num. Tað síðsta blaðið hevði hann lisið á tamb.

Andrew og Mia vóru fyri stuttari tíð síðani flutt á Tjarnargarð at búgva, har tey høvdu eina hugna- liga lítla íbúð.

Børnini eru Andrew, Gun- vør og tvíburarnir Bogi og Bergur. Sonurin Andrew doyði fyri nøkrum árum síðani. Barnabørnini eru 9 og nú eru eisini 5 lang- ommu- og -abbabørn.

Ærað verið minnið um Andrew.

6.

Nýggja FØROYSKA farmaleiðin byrjar ætlandi í dag

Dagurin í dag er merkisverður í okkara farmaskipa-søgu. Vit byrja av nýggjum við einari føroyskari farmarutu millum Føroyar og Danmark, eftir at íslendingar hava yvirtikið góða gamla Skipafelagið, sum byrjaði fyrri einum 80 árum síðani við sama endamáli, nevniliga farmaflutningi á føroyskum kjøli.

Í dag fer "Norland" hjá p/f Norlink úr Danmark á sínum fyrsta túri til Føroyar, og roknað verður við, at skipið kemur á Gøtu leygardagin. Tað serliga við hesum er, at í lötuni verður hetta einasta føroyska farmaskipareiðarið, sum burturav er føroyskt.

Sum ikki einaferð eru tað gøtumenn, sum ganga á odda í hesum. Menninir aftanfyrri felagið eru feðgarnir Heri og Tórhallur Thomsen. Vit høvdu í fjør eina frásøgn um virksemað hjá Hera. Hann byrjaði í 1950 sum blaðungur at koyra lastbil, og hetta virksemað hevur ment seg til at vera ein tann fremsta lastbilafyrirtekni á landinum. Heri er sonur Tummas Jakku og Magdalenu á Geilabø í Norðragøtu.

"Norland", farmaskipið hjá reiðarínum Norlink, sum nú fer undir farmasigling til Føroyar.

Tummas Jakku var handilsmaðurin í Norðragøtu og stóð fyrri tí nógva av virkseminum her í mong ár. Tummas Jakku doyði tíðliga í 50-unum, og tá tóku dóttirin Tóra og maður hennara Eivind við. Tá formaðurin í fiskimannafelagnum fór til skips í 1958 var tað júst hjá teimum.

Heri er giftur við Sólrún, dóttir Hans David Ranghamar, í Pállstovu, sum slerdi út av "Tróndi í Gøtu" í 1948. Mamman var Petrina í Frammistovu.

Tey finga sonin Tórhall, og nú er tað hann, sum saman við góðum fólki, stendur fyrri fyrirtekni.

Tað kann ikki vera tor-

ført at rokna út, at lastbilaroyring í dag er ikki tann sama, sum hon var fyrr. Og nú hava feðgarnir keypt skipið "Norland", sum er á stódd við "Blik" og "Lóm". Skipið skal setast inn í rutu beinanvegin. Siglt verður soleiðis, at Týsdag verður farið av Söldafirði, har fyrirtekni eigur nýggjan goymslubygning, til Vágs og haðani til Hirtshals, har ætlanin er at koma hóskvöld. Fríggjadag verður farið aftur til Føroyar, tá ætlanin er at koma á Söldafjørð sunnukvöld ella mánamorgun. So stutt verður ein túrur gjørdur aftur og fram um vikuna. Manningin verður 7 mans.

Tað er eingin ivi um, at henda nýggja rutan fer at vera sera vælkommin. Ikki minst tí hetta er ein føroysk ruta, sum væntandi fer at fáa stuðul frá føroyingum í tann mun, hon verður kappingarfør. Tað er einki dulsmál, at menn í fiskivinnuni meta útflutning av feskum fiski at vera loysnina á okkara trupulleikum beint nú. Her er neyðugt við best møguligum og skjótast møguligum farmaskipa-sambandi við útheimin, og her er tiskil talan um ein ítökiligan bata. Ikki minst eru hetta góð tíðindini hjá suðuroyingum, sum aftur fáa fasta beinleiðis rutu á evropeiska meginlandið, sum so leingi hevur verið saknað.

Norlink hevur annars skrivstovu í húsunum hjá fiskimannafelagnum, og vit búa um hurð um hurð. Her er eisini farið undir eina nýggja tænastu undir navninum Norlink Cargo Express, sum tekur sær av pakkatænastu. Talan er um at senda pakkar bæði við

Johan Simonsen t.v. og Eli Eiriksson uttanfyri skrivstovuna, sum húsast í bygninginum hjá FF.

Annar av skiparunum á "Norland" verður William Max Hansen, Eiði. Her sæst hann á veg til Føroya í flogfari saman við konuni Karin. Hon er formaður í felagnum hjá teimum, sum arbeiða í peningastovnum.

flogfari og skipi hurð til hurð. Skipað verður fyrri øllum pappírsarbeiði, so sum tollavgreiðslu v.m. Samband er við Modul Transport í Danmark sum syrgir fyrri, at fraktin kemur fram til flogfarið til Føroya. Er brúk fyrri skjótum flutning, so er at venda sær til Norlink á tlf. 308282.

Í lötuni arbeiðir Johan Simonsen, sum er ættaður úr Norðradali men býr í

Havn, á skrivstovuni. Afturat honum er í lötuni eisini Eli Eiriksson úr Norðragøtu, men hann fer seinni at arbeiða á høvuðsstøðini í Söldafirði. Tann sum tekur sær av flutninginum í Føroyum er Atli Dalsgaard, í Havn, ættaður úr Skálavík.

Vit kunnu bert fegnast um, at tað eru knotur í gøtumonnum, og vit ynskja teimum góða eyðnu við hesum risatiltaki.

Út í stóru verð

Viðka sjónarringin fyrri lítið og lætt

Romantiskir býir

Í París verður tú forelskaður av nýggjum. Á hvørjum gøtuhorni merkir tú andan, søguna og stemningin, sum hevur givið býnum eyknevnið býur býanna.

París úr 3.341,-

Íroknað prisin: Ferðagjald, flogferð fram/ aftur Føroyar - Keypmannahavn við Atlantic Airways og viðari við Maersk Air, SAS, Icelandair, Finnair, Olympic Airways.

Budapest	úr 4.398,-
Dublin	úr 4.336,-
Istanbul	úr 3.623,-
Lissabon	úr 3.621,-
London	úr 3.170,-
Madrid	úr 3.326,-
Nice	úr 3.588,-
Prag	úr 4.383,-
Skt. Petersb.	úr 4.679,-
Venedig	úr 3.427,-
Wien	úr 3.116,-

Bilgæing á øllum ferðaskrivstovum og hjá Atlantic Airways.
Talið av ferðaseðlum fyrri hesar prisir er avmarkað.

ATLANTIC AIRWAYS

Vit hava til hesa mynd fingið nøvnini á fylgjandi, sum allir eru úr Tjørnuvík. Kann nakar hjálpa okkum við restini?

2. Heini Heinsen, kallaður Lítli Heini, Tjørnuvík	6. Hans Jacob Hansen, hjá Peri, Tjørnuvík
3. Jákup Mýling, Tjørnuvík	7. Guttorm Simonsen, Tjørnuvík
4. Heini Heinesen, Tjørnuvík	

Bernhard er eisini í torvi, nú hann er heima. Her eru sandavágsmenn í torvi.

Mammubeiggi Ebbu Müller, reiðaran hjá Bernhardi, var C.Th. Zahle, sum var danskur forsætisráðharri fyrst í farnu øld. Hann var illa lýddur av sambandsmonnum, tí hann varð roknaður at vera í parti við sjálvstýrismonnum. Hann var í Føroyum í 1922, og her sæst hann saman við bróðurdóttirini Ebbu og soni hennara Ebba, sum seinni hjálpti mammuni við reiðaravirkseminum.

Endiliga á veg heim

Fríggjadagur, 9. mai 1930
 Kom upp kl. 6 í morgun. Tað var av allar finasta veðrið, stilli og sjógvurin stóð sum ein sveiti. Soleiðis hevur veðrið verið í allan dag. Um kl. 6 tíðina í kvøld kom eitt lítið fleyr av landnyrðingi. Tað er enn, vónandi er, at tað stökkur okkum nakað langt. Nú er landsynningur – okkara ringasti fíggindi. Vit hava nú spílað hvønn klodda fyri hana, hon gongur o.u. 2-3 míl. Í dag hava teir staðið við snørið til kl. 3 seinnapartin. Teir hava o.u. 900 fiskar. Einkin er komið í salt enn av tí teir finga í gjár. Nú er mest sum liðugt á dekkinum. Teir ríva um í lastini, ívasamt er um alt sleppur í salt, sum komið er fyrr enn teir hava rivið um tað, sum lagt er. Hevði nú vindurin trilkast og ført okkum heim, heim!

Leygardagur, 10. mai 1930
 Passeraðu Kap Reykjanes kl. 6 fyrrapartin, tá vóru 3 skip har eisini. Tað var eitt lítið fleyr av landnyrðingi. Hann byrjaði at skalla, so bleiv hann aftur landsynningur. Um middagin stilti av. Kl. 6 í kvøld kom aftur eitt fitt lot av landnyrðingi. Nú siga teir, at hann skallar aftur. Teir royndu eftir fiski, meðan vit lógu í stilli. Nakrar fiskar finga teir. Sjógvurin er kolasvartur her. Eitt skip sigldu vit framvið, sum lá avhálað. Tað siglir nú við okkum. Hini skipini, sum hava passerað okkum í dag, eini 6 í tali haldi eg, høvdu øll motor, men hetta er vist deyðsiglarar. Í morgin aftur at stríðast við lundar til døgurða. Barometrið er fallið nakað. Alt væl.

Sunnudagur, 11. mai 1930
 Tá eg kom upp í morgun høvdu vit passerað (Vest-

manna)oyggjarnar, og kós var sett móti Føroyum, men illa bleiv vorðið. Vit lógu ikki upp og verri enn so. Ættin var at byrjað við landsynningur, men skakaði sær á, til hann bleiv lágur eystan og harvið bleiv tað so. Soleiðis er ættin nú. Tað verður nokk ættin fyri tað fyrsta, tað er nokk so tung alda, so smátt gongur. Veðrið hevur annars verið gott í

Tá teir vóru inni í Reykjavík varð vitjað á føroysku sjómansstovuni, har Alfred Petersen var trúboðari.

dag. 2 skip sóu vit, tá vit passeraðu oyggjarnar. Annað legði bakk klyvara, og annað sigldi nakað við okkum, men vendi so inn á aftur. Lestur høvdu vit í dag á middegi og andakt í kvøld. Kokkaríð hevur gingið gott. Hevði hann nú bara rúmkað eitt sindur. Alt væl.

Mánadagur, 12. mai 1930
 Í dag er ikki nógv at skriva um. Vit sigldu fyrst suðuryvir, so vendu vit norðuryvir aftur. Ættin er tann sama, eystan. Einaferð seinnapartin sóust tvey skip sigla aftan á okkum. Teir hildu seg kenna annað fyri "Silver Spray". Vit mistu tey so skjótt burtur. Í kvøld er veðrið ruskað, hon gongur sum á gróti. Nú munna teir skjótt fara at taka segl frá.

Nú eru ringir fyrstillingar, summir vænta at vit verða ikki heima fyrrenn um 14 dagar, aðrir um 3 vikur. Eg vildi nú, at tað skuldi blivið skjótt, tí provianturin fer at ganga undan. Mjølíð og rísið blivu uppi í dag. Nú bleiv vent suðuryvir aftur í kvøld.

Týsdagur, 13. mai 1930
 Í morgun, tá eg kom upp, var meira ónosligt. Stormur av landsynningi suður. Vit lógu við fokkuni miðskips t.v.s. stagfokkuni. Breiðfokkan var tikin og størsti klyvari og ein fimmdúkur stóð fyri. Tað hevur verið óróligt har frammi í dag at kokkast. Júst áðrenn eg kom fram høvdu vit fingið ein skvamp, sum hevði knúst tríggar rútar í skylettinum. Har hevði alt ligið og flotíð á dúrkinum. Tað var meira óhugaligt at taka upp arbeiði, men tað gekk gott kortini. Nú tørni eg inn aftur og vænti, at vit liggja betur upp, tá eg tørni út aftur í morgin. Nú hava teir vent norðuryvir aftur, og vit liggja betur upp tann vegin.

Mikudagur, 14. mai 1930
 Hava ligið norðuryvir í allan dag. Nú er ættin eysturhallur sunnan. Í morgun áðrenn eg kom upp preiaði "Prinsessan" okkum, hon hevði 40000. Hana hava vit sæð av og á í allan dag. Ein skonnart siglir nakað frammanfyri okkum. Teir halda seg kenna, at tað er tann hjá Karl á Lag. Veðrið hevur verið gott í dag, sólskin og fitt av vindi. Ikki kann tað kallast góður vindur, tí ikki raka vit Føroyar og verri enn so. Sjógvurin var ringur í morgun, men nú er hann slætnaður nakað. Høvdu vit nú fingið eitt lot til vildar so hevði tað verið skjótt. Allir spáa um veðrið men øgigliga ójavn. Nú man hann skjótt fara at gevast við lágættini. Alt væl.

Fremst á myndini er sjómansstovan í Reykjavík, sum er tann vit minnst í dag. Hetta er neyvan tann sama sum í 1930. Tað hevði verið áhugavert, um onkur hevði eina mynd av upprunaligu sjómansstovuni.

Hósdagur, 15. mai 1930
 Fyrrapartin av degnum var hann landsynningur. Sjógvurin hevur verið ringur, hann hevur flaksað allar vegir. Eina tíð um seinnapartin var stilli, so kom hann av útsynningi suðri, tað er ættin í kvøld. Enn er lítil vindur og lítið gongur hon eisini av tí at sjógvurin er so tøssutur. Einaferð í dag var regn. Fartoy hava vit eingi sæðuttan ein trolara. Lundar høvdu vit til døgurða í dag. Nú er lagið betur innanborða, tí hann er komin til vildar. Eg havi sitið og lurta eftir søgum alt kvøld inntil nú kl. 11 seinnapartin. Gævi tað bleiv góður vindur, tá eg kom upp aftur í morgin. Spulað bæði dúrkini í kvøld. Alt væl.

Fríggjadagur, 16. mai 1930
 Høvdu vindin á tvørs tá eg kom upp. Hon hevði tá eina samiliga ferð. Seinni á fyrimiddagsvaktini bleiv meira vindur, og eftirmiddagsvaktina grópaði hon seg fram gjøgnum sjógvin. Hon hevur so javnan gingið sínar 7 míl. Ónosligt hevur tað verið. Ofta hevur tað verið nær við, at eg havi verið vátur. Kl. 7 í

kvøld sóu vit land. Mykines var landið. Vit lógu ikki omanfyri tað og hildu tí undan á djúpini. Ættin er nokk útsynningur. Nú eru vit komnir undir land og nú er eisini sukri uppi. Tað hevði kanska strekt til í morgin afturat. Loggið hevur logið 30 fjórðingar. Alt væl. Gud havi lov.

Koma á Havnina

Leygardagur, 17. mai 1930
 Komu inn á Havnina kl. 6 fyrrapartin. Nógv skip komu inn í dag. "Ondin" kom í nátt, "Prinsessan" í morgun. Reiðarin var væl fornýjaður við fiskiskapin. Tey væntaðu okkum 25000 í hægsta lagi. Ebba var so blíð, at hon visti ikki hvat hon skuldi. Hon bjóðaði okkum bæði eitt og annað. Fólkið fór tað mesta norður í kvøld. Allir sundalagsmenninir fóru. Nú er so friðarligt í kvøld, vit liggja fyri fortøjning. Tað er oysandi áarføri og barometrið fellur í botn. Landað verður ikki fyrenn týsdagin. Jacob Pauli fer vestur í morgin. Eg havi ikki verið í landiuttan bara eitt lítið ørindi. Ætt eystan. Alt væl.

Sunnudagur, 18. mai 1930
 Vóru bara 6 mans umborð. Hinir vóru heimfarnir. Gott veður. Jákup Pauli og Eli fóru heim í dag. Eg var í landi í kvøld til møti í Meinigheitshúsinum. Rasmussen heilsaði uppá meg, men kendi meg ikki. Síðani var eg eisini í plantasjuni, har sá eg tríggar tamar svanar. Vit spákaðu til kl. 10 um kvøldi, tá var eg kaldur og fór umborð. Í dag hevur verið so friðarligt. Sandal og eg fóru umborð á "Marshall" við J. Paula, har funnu vit ein bát á ferðini inn aftur við tveimum smádreingjum. Teir lógu og rókust við ongum tolli í øðrum borðinum. Vit hjálptu teimum til lands. Ættin er vist útnyrðingur. Alt væl.

Mánadagur, 19. mai 1930
 Fór ikki upp fyrr enn kl. 9 í morgun. Sendi Sandal í land at keypa skerpikjøt til døgurða. Vit hava tað gott umborð í dag. Var í landi einaferð í kvøld og inni hjá Hans Jákupi, tey vóru blíð. Á Müllers kontórið vóru vit einaferð og finga okkum pengar. Tað gekk eisini gott. Síðani spákaðu vit aftur og fram.

Framhald á næstu síðu

Janus kom til Havnar í dag. Vit gingu nakað leingi í landi og sótu síðani og prátaðu umborð eina tíð. Kl. 12 tórnaði eg inn og tá komu eisini sundalagsmenninir aftur. Alt væl.

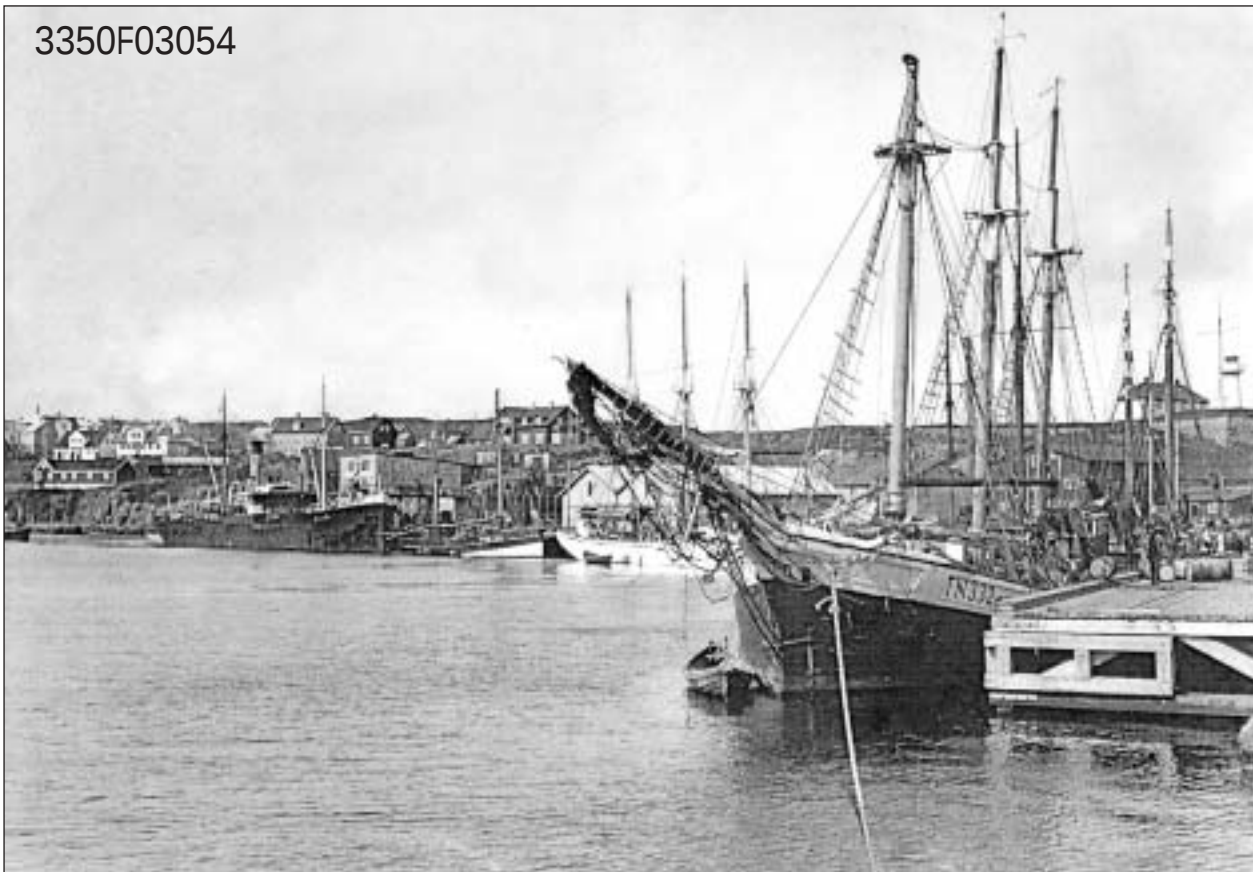
Týsdagur,
20. mai 1930
Kl. 5½ í morgun fóru vit upp at landa. Eg landaði eisini. Veðrið av tí allar fínasta. Vit landaðu gott 200 skippund. Kl. 7 góvust vit og so í land. "Tjaldrið" legði at kajini, og har kom ein rúgva av skipsfólki frá Suðuroy. Tað var hugnaligt at síggja hetta vakra skip, ið feroyingar eiga, koma til kaj. Og hugnaligt var eisini at hoyra hesar flottu menninar kommandera á feroyskum. Har var ein rúgva av fólkið tilstaðar og hugdi at. Síðani var eg eisini umborð á "Ellu" og hitti Vilhelm o.a., sum eg kendi. Tað er eisini eitt dæmlikt skip, har var eg eisini og hugdi at hvørji holu. Seint fóru vit umborð. Ein rúgva av fólki gisti hjá okkum fyrri náttina.

Mikudagur,
21. mai 1930
Byrjaðu at landa kl. 6 í morgun. Janus fór kl. 7 suður við Stakksáfossi. Tað var sirm í morgun, men seinnapartin var gott veður. Tað gekk ikki skjótt at landa, men ferdigir blivu vit kl. 6 s.p. So í land at keypa. Har runnu vit úr einum handli og aftur í ein annan, og fingi akkurát gjørt okkum lidnar áðrenn lukkitíð. Kollfirðingarnir fóru norð í kvöld. Eg var einaferð umborð á Ellu og prátaði, síðan fóru vit í land, tóku okkum ein biltúr niðan á Sanatoriið – umborð kl. 11. Eg fór so at pakka niður. Tórnaði inn kl. 2. Martin bleiv so uppi. Gott veður, ættin vestan. Alt væl.

Hvat man hon fara at siga?

Hósdagur,
22. mai 1930
Fór vestur til Sandavágs í Álkuni. Kom hagar o.u. kl. 10 f.p. Veðrið var gott tá, alt var sum tað skuldi vera. Vildi so illa sova, at eg legði meg. Eg svav heilt til kl. 4 s.p. Fór so út á Trøð til J. Paula og tey við millummála. Velti eina løtu. Tá var mjørki og regn. Vit hava tað, Gud havi lov, øll gott. Tað menniskja, sum eg helst vildi sæð, sá eg ikki í dag. Eg leingist eftir at kunna siga tað við hana, hvussu nógv hon er verd fyrri mær. Radio er ikki komið, eisini eitt skuffilsí. Einkí bræv frá

3350F03054

Bernhard umrøður nógv skip, sum teir hava sæð ella hann hevur verið umborð á. Eitt av hesum er Ondine TN 332, sum her á liggur á Havnini umleið 1930. Hetta er annars ein sera hugtakandi mynd av Tórshavnar Havn. Svarthvíta sluppin á myndini er Buttercup, sum Andreas í Túni fardi í nógv ár, inntil hon í 1929 varð seld til Hans á Norði á Toftum. (Fornminnisavnið eigur myndina).

Holgari, einki frá brævskúlanum, so einki bleiv av tí, sum eg gleddi meg til. Enn er eitt eftir, skal tað eisini blíva eitt skuffilsí??

Fríggjadagur,
23. mai 1930
Í morgun fór eg upp sum í óðum verkum kl. 9. Veðrið var av tí allar besta. Jákup Pauli hevur verið og skotið í nátt, so eg má at velja meðan hann slevur. Eg sá hana í dag. Hon smiltist tá eg bað góðan dag. Hon er her. Eg veit ikki, hvat eg hugsaði, men eg sá hana. Og tað var so nokk fyrri fyrst. Vit góvust kl. 8, tá vóru vit lidnir. Eg gekk úti alt kvöldið, men eg bar ikki eyga við hana. Hevði tað ikki verið so strævið, so skuldi eg fari niðan, men tað tori eg ikki. Hon er her,

og eg skal tosa við hana, um tað, sum liggur mær á hjarta. Veðrið gott og ættin vestan haldi eg. Alt væl.

Leygardagur,
24. mai 1930
Vit vóru lidnir at velja í gjár. Í dag havi eg einki gjørt uttan lisið. Jú, tveir hakaføtur havi eg gjørt. Veðrið hevur verið líka fínt í dag, sum í gjár. Eg havi verið so linur og heitur í dag. Alt fólk gongur í spenningi, tí (fólka) fundur skal verða í morgin. Havhesturin kemur av Havnini og Royndin úr Suðri og tvær sluppir frá Vestmanna. Tað verður nokk so hugnaligt, men so lukkast mín ætlan nokk ikki.

Dagarnir eru tó nógvir eftir enn. Tað skal verða nú, áðrenn eg fari avstað

aftur. Í kvöld er ikki hugsningur um nakað. Øll hava tað strævnari enn so.

Sunnudagur,
25. mai 1930
Veðrið av tí allar fínasta. Sólin skínur bæði oman og niðan. Havhesturin kom kl. 10 við 200 fundargestum, m.a. Hans A. Djurhuus. Eg var í kirkju, har var lítið fólk. Fundurin byrjaði kl. 4 s.p. Eg mátti ganga, tað var ikki hugsingur um at fáa bil, t.v.s. teir koyrdu fullir í heilum. Fundin dámdi mær væl. Av øllum røðarunum dámdi mær best Djurhuus, mín gamla kennara. John Brown var her við fólki og ein bátur úr Kvívík, tveir ella trýggir úr Kirkjubø, trýggir úr Skopun. Royndin kom ikki. Í kvöld hevði nokk borið til hjá mær. Eg siggi, at eg kann hava hop, men eg eri for smæðin. Eg hevði tjans, men brúkti hann ikki.

Mánadagur,
26. mai 1930
Í dag fór eg seint upp. Bilurin fór við torvfólkið, men vit fóru ikki við av tí, at vit høvdu ongar hakar lánt okkum. Tað var kanska til held, tí tað bleiv áarføri. Í dag havi eg so koyrt grebini uppá, so nú fara vit í morgin við bil á suðurtriðing, tí vit fáa ongan bát. Eg havi fingið boð í dag at koma fríggjadagin og ikki havi eg hitt hana, tað verður trist. Eg havi í kvöld bíðað uppá tjans, men ongan fingið. Gongur alt væl, so skal tað verða hósdagin. Alt væl.

Týsdagur,
27. mai 1930
Í dag bleiv heldur ikki farið at skera. Eg havi smíðað listar á báti hjá Mathiasi, eg eri so illa til sinnis nú, at tað er øgiligt. Eina langa tíð havi eg bara gingið og malið. Aftur í kvöld ætlaði eg, men tað hevur verið regn í allan dag, eisini í kvöld, so tað er ikki útfarandi. Ættin er landsynningur. Alt væl.

Bernhard var týðiliga hugtikin av Hans Andreas Djurhuus, sum helt røðu á fólkafundi.

Mikudagur,
28. mai 1930
Í dag havi eg skorið torv. Veðrið var gott. Eg havi ikki skorið nógv. Eina tíð svav eg. Eg gangi bara í spenningi, hvussu tað man fara at gangast. Og so lesi eg uppá tað, sum eg skal siga, men sjálvsagt fái eg ikki brúk fyrri tí. Tá eg var afturkomin fór eg aftur at trava, men eg bar ikki eyga við hana. Jákup kom í kvöld. Vit gingu nakað leingi uppi. Í morgin er

seinasti tjansur, tá skal tað verða. Alt væl.

Endiliga!!!

Hósdagur,
29. mai 1930
Veðrið var av tí allar fínasta í dag. Eg var í kirkju og til altars. Møtið var kl. 6. So byrjaði eg, tá eg var afturkomin. Nógv kom í vegin, men til endan eydnaðist tað. Kl. 11-12 seinnaartin fekk eg fatur í hana. Vit fóru niðan til teirra. Alt gekk gott. Eg kann nú rokna meg at vera trúlovaðan. Takk og aftur takk fái tú Gud, at tað gekk gott. Á, tú Anna! at eg nú eigi teg, er fyrri mær sum ein dreymur. Nú kann eg við góðum hug fara avstað. Eg elski teg, tú! At tú eisini ert góð við meg, er tann størsta lukka eg kann ynskja mær á jørðini. Alt væl.

Fríggjadagur,
30. mai 1930
Í morgun kl. 10 kom Álk-an aftur og eg fór so til Havnar. Hon og pápi hennara komu út til Miðvágs í bilinum. Ferðin til Havnar gekk væl. Tað var eitt lot av landsynningi. Konufólkiní, sum við vóru, høvdu tað ringt, m.a. Alvilda, hon var rættiliga ring av sjóverki. O.u. kl. 1-2 vóru vit so í Havn. Fyrsta rendið var á kontórið hjá Müller eftir báti. Tann dagin bleiv einki arbeiðt. Skiparin kom nakað aftaná okkum. Um kvöldið var eg í landi og vitjaði Binu. Kl. 11 bleiv farið umborð at sova.

Leygardagur,
31. mai 1930
Í dag hava vit málað hana innanborða og uttanborða. Eg havi málað, Sandal var kokkur. Í dag mitt sum vit málaðu uppá tað allarbesta, tá var eldur í King Arthur. Vit fóru umborð við pøsum at slökkja, men tá vit komu hagar, var eldurin longu minkaður, so vit nýttust ikki longur at vera har. Eldurin var komin av eini tjørupøs, sum hevði staðið úti á kabyssunni. Eldur var komin í hana. Kokkurin var illa brendur, hann fór á Hospitalið. Eina løtu var eg í landi.

Myndin av Suðuroy, sum vit høvdu í seinasta blað var nr. 3350F02868 hjá Fornminnis-savninum.

Silver Spray er eisini eitt skip, sum teir ofta sóu. Hetta skip er væl kent av okkara lesarum frá røðini um Andrew Godtfred.

Til minnis um Polmy

Sunnudagin fór Polmy Hansen av Skála til gravar eftir ein harða sjúkralegu. Hon doyði 23. februar eins friðarlíga, sum hon hevði livað. Polmy gjørdist 79 ára gomul. Hon var dóttir Mia og Andreas, og tey vóru sjeystkin. Nú eru fyra eftir á lívi.

Polmy var kend sum eitt friðarfólk, sum ikki gjørdi nakran serligan háva útav sær. Men á jarðarferðini varð hon rættiliga lýst sum ein kempa. Fyrst av prestinum Jógvan Fríðriksson, og síðan av Sylveriusi Jacobsen, sum er formaður í Meinigheithúsinum á Skála.

Her fingur vit eina mynd av eini kvinnu, sum gjørdi stórt arbeiði aftanfyrir leiktjældini, oguttan at tey flestu varnaðust hetta. Hetta arbeiðið varð serliga gjørt innan meinigheitshúsið í heimbygðini. Hon talaði ikki, og hon sang ikki solo, men hon gjørdi tað, sum hini ikki gjørdi, og sum var minni sjónskt. Hon hevði lykilin til meinigheitshúsið, syrgdi fyri at tað var heitt og ljóst, tá fólk komu til møti. Og skuldi nakað gerast av handaligum slag, so var Polmy altíð fyrst í røðini at hjálpa til. Hon var trúföst "tíðliga og síðla", og hon var altíð við tí góða orðinum. Uttan háva stuð-

Polmy hevði eitt serligt hjarta fyrir teimum ungu. Frá vinstri: Kim, Edvin, Polmy og Sanna.

aði hon missións- og vælgerðararbeiðinum, har hon hevði samhuga við teimum, sum eru verri fyrir í samfelagnum. Prestur greiddi frá, hvussu leiðslan á Blákross-kaféini eindagin var við at falla í fátt og hevði hug at gevast. Tá fer hurðin upp, og eini lítli, spinkul kvinna kemur inn og biður tey ikki gevast, og hon var heldur ikki sær, tá hon kom. Hetta endurtók seg fleiri ferðir, og var hetta við til at eggja til, at arbeiðið heilt áfram til frama fyrir teimum veikastu í samfelagnum. Eitt annað dømi er, at hon hevði eitt serligt

hjarta fyrir Tjernobylbørnunum sum hava verið í Føroyum fleiri ár.

Tey ungu lógu henni eisini á hjarta, og so tilkomin hon var, so møtti hon upp til hvørt ungdomsmøti, har hon royndi at eggja teimum ungu til tað góða. Tað var henni ein rættiligur uggi, tá hon nú, hon var so sjúk, fekk eitt sera vakurt kort frá teimum ungu í Meinigheitshúsinum, har tey takkaðu henni fyrir alt tað, hon hevði verið fyrir tey. Tey ungu kunnu fegnast um, at tey gjørdi hetta, áðrenn tað var ov seint.

Tað var ikki minni gleði

fyrir Polmy, at systirsonurin, Heri, við familju fór til Tansania at vera trúboðari, og her lá hennara partur heldur ikki eftir.

Hon var hon í nógv ár tann, sum stóð fyrir kantinuni í Turkiahúsinum. Hetta var til tíðir eitt sera stórt arbeiðspláss, har tað kundu arbeiða fleiri hundrad fólk í senn. Men hetta gjørdi ikki mun hjá Polmy. Hon var so ótrúliga røsk, og við hjálparfólku stóð ikki á at borðreiða fyrir øllum hesum arbeiðsfólkunum, sum framvegis minnst hana og eisini bera henni alt gott.

Polmy átti Henning, og í

nógv ár vóru tað bara tey bæði. Men einsamøll vóru tey ikki. Sigast kann, at tað vóru sera góð viðurskifti millum systkini hjá Polmy og teirra børn.

So systkinabørnini hjá Henningi hava í stóran mun verið sum systkin. Tá rundir føðingardagar hava verið, hava øll møtt upp, so Polmy og Henning hava ikki kent tað so nógv øðrvísi enn í einum størri húski. Familjan hevur eisini dugnað teimum báðum hesa seinastu tíðini, har tey eisini hava verið dúglig at vitja Polmy undir hennara longu sjúkralegu.

Henning var heilt tilkomin, tá hann giftist við Lissi, ættað úr Norðragøtu, og hervið gjørdust vit svágarar. Tað var eisini tá, at vit komu at kernna Polmy. Henning og Lissi búsettust í Havn og tóku fosturbørn til sín. Hetta gjørdist ein heilt nýggjur – og ikki minni gevandi – partur av lívinum hjá Polmy. Tí nú fekk Henning sína egnu familju, og nú gjørdist Polmy omma til fleiri børn í senn. Her spardi hon seg heldur ikki. Hon tók sær sera væl av børnunum, og var nakað á vási sum t.d. føðingardagar, so var Polmy har. Hon sat ikki niðri sum gestur. Nei, hon var tann, sum mest stákaðist í køkinum við at matgera og vaska upp. Hon var ein tænandi ond í orðsins besta týðningi.

Her kundi nógv verið lagt afturat, men tað er ikki vist, at Polmy hevði ikki dámt tað. Her skal bert endurtakast tað, sum prestur endaði sína røðu við – týðiliga sinnisrørdur – at henda gravartalan hevði verið í longra lagi, men kortini ikki eitt sekund ov long.

Hesum kundi tann stóra fjøldin, sum fylgdi, bert taka undir við.

Óli

Anna Askham 104 ár:

Ein livandi søgubók

Leygardagin 5. mars fyrr Anna Askham. Og tað er ikki hissini føðingardagur. Hon verður nevniliga 104 ár. Hon er sostatt elsti núlivandi føroyingur, og okkum vitandi hava bert tveir aðrir føroyingar rokkið so høgan aldur í nýggjari tíð. Teir eru Jógvan Hansen í Vestmanna, sum gjørdist 104 ára gamal og Drikka á Fløtti við Gjógv, sum gjørdist 105 ára gomul.

Anna Askham er fødd í 1901, og er hon ein livandi søgubók, sum minnist og veit um eina heila öld at siga. Vit høvdu eina ótrúliga áhugaverda samrøðu við hana, tá hon varð 102 ára gomul, og finst henda samrøðu í bløðunum nr. 301 og nr. 302 á okkara heimasíðu.

Í stuttum kann sigast, at meira er hent í lívstíðini

hjá Onnu enn í øll hini 1000 árin, Føroyar hava verið bygdar.

Her kann nevast, at tað var í 1901, at okkara politiska skipan varð býtt sundur í samband og sjálvstýri, og tað var eisini í hesum árinum, at Tingakrossur kom út fyrstu ferð og sama ár varð parlamentarisman sett í gildi í Danmark. Fólkatallið í Føroyum var tá 15.230 og í Havn búðu 1.656 fólk.

Anna er framvegis púra klár og hvønn dag situr hon uppi og bindur. Minni hennara er heilt ótrúligt. Hon minnist kongavitjanini í Havn í 1907 – fyrir 98 árum síðani. Tað var í hesum árinum, at brennivíslógin varð samtykt við fólkaatkvøðu, og valrættaralduin var 25 ár. Vegurin niðan í Hoydalar var eisini

gjørdur hetta árið. Men fyrsti bilurin kom ikki fyrr enn í 1922, tá Anna var blivin forlovað!

Tað at ferðast var ikki bert sum at siga tað. Skuldi Anna til Kollafjarðar at vitja ommuna og abban var farið við róðrarbáti, inntil mjólkarbáturin "Ruth" kom í 1908. Tað var stórt framstig sum munaði.

Vatn var innlagt í húsini í 1898, men el var einki fyrstu nógvu árin. Petroleumslampur vóru nýttar bæði inni og úti. Anna minnist eisini tíðindatænastuna undir 1. heimsbardaga. Telegramm við tíðindum frá krígunum vórðu slegin upp á Restorffs portur, har sum Hafnia er nú, og so var at skriva av og bera tíðindini heim.

Í 1915 varð Anna konfirmað av Jákupi Dahl,

og í 1925, ella fyrir 80 árum síðani giftist hon við Símun Askham, sum hon hevði verið trúðlovað við síðan 1917. Jákup Dahl vígdi tey bæði og væl kom burturúr. Eftirkomaratalið er í dag væl omanfyri 100.

Sum skilst hevur Anna verið ein merkiskvinna. Hon fekt sum ung við at fotografera. Hetta var sjáldsamt konufólkarbeiði tá á døgum og hon framkallaði eisini myndirnar sjálv. Vit hava havt fleiri av hennara myndum í blaðnum. Røsk var hon sum fáur. Tað segðist, at tá hon hevði so nógv at gera, at hon ikki helt seg hava tíð at sova, so kundi hon leypa eina nátt umuttan víðari. Hon hevur eisini verið ótrúliga røsk at binda upp á síni og tað ger hon framvegis. Men

ikkiger hon nógvan háva burtur úr sær. Tá eg um dagarnar helt fyrir við hana, at nú var stórir føðingardagur, helt hon fyrir: "Men tað er so ikki runt!" Víst so, men kortini...

Sjálvur eri eg fegin um

at vera komin at kenna hesa megna kvinnu, hóast hetta ikki hendi fyrr enn hon var nærri 103 enn 102 ár.

Hjartaliga tillukku Anna!

Óli

Kunnandi fundur hjá Fiskamarknaðinum í Suðuroy

Sum vit greiddu frá í seinasta blað, er nevndin í nýskipaða fiskamarknaðinum farin í holt við eina kunningarferð kring landið, har ætlanini er at kunna um virkseimið hjá fiskamarknaðinum. Fundir hava verið í Eysturoy, Vágum og í Suðuroy.

Hesin fundur var hósdagin 24. februar. Í hesum sambandi nýtti nevndin høvið til at kunna seg um virkseimið hjá fiskiðnaðinum í Suðuroy.

Bjartskygni á Tvøroyri

Fyrsta vitjanin var á nýggju landingarmiðstöðina í Tvøroyri. Vit vóru móttikin av John Nielsen, sum er stjóri á landingarmiðstöðini, sum frammanundan var stjóri á Fiskamarknaði Føroya, áðrenn hann valdið at flyta til Suðuroyar. Á nýggju stöðini á Tvøroyri er John einasti í føstum starvi, men tá fiskur er at landa arbeiða umleið 7-8 fólk á stöðini.

Landingarmiðstöðin á Tvøroyri er býtt upp í triggjar høllir, fyrst er pakki høllin, har ein Marel skiljmaskina stendur. Síðani er kuldagoymslan, har feski fiskurin goymist væl, og eisini ein stór høll til kassagoymslu.

Byrjanin hjá landingarmiðstöðini hevur verið eitt sindur trek, men nú gekk betur, og síðan árskiptið hevur verið rætti-

Á vitjan hjá landingarmiðstöðini: Frá vinstri: Óli Jacobsen, John Nielsen, Harry Benjaminsen, Páll Gregersen, Jens C Olsen, Jóhannus Olsen, Alfred Petersen og Árni Joensen.

liga fitt at gera.

Síðan var vitjað á Delta Seafood, har Magnus Jespersen tók væl ímóti okkum og greiddi okkum frá virkseminum á Delta Seafood.

Á Delta Seafood arbeiða umleið 50 fólk og í 2004 framleiddu teir umleið

3500 tons av rávøru. Mest toskur men eisini nakað av upsa og kongafiski.

Eftir fundin við Delta var fari á vitjan hjá United Seafood har Bjarni Hansen tók í móti okkum. Vit fingi eitt stutt prát við hann á kontórinum, tað

var nógv virkseimið á virkinum, og nógv var at gera henda dagin. Teir tóku ímóti góðum 5.000 t. av ráfiski seinasta ár.

Samanumtikið kann sigast, at á Tvøroyri stendur ikki so heilt illa til viðvíkjandi fiskavirking. Og var hugi fekt av einum ávís-

um bjartskygni.

Spírandi virkseimi í sunnuru helvt

Úr Tvøroyri var farið til Vágs. Har fóru vit fyrst at vitja landingarmiðstöðina í Vági, har Kári Debes tók í móti okkum. Ikki nógvur fiskur var landaður

tann dagin, men bátarnir vóru úti og roknaði hann við eitt sindur av fiskin seinri tann dagin. Á landingarmiðstöðini í Vági er ein Scanvekt gradari, ein køli goymsla, og kassamiðstöðin hevur kassagoymslu hjá landingarmiðstöðini í Vági.

Frá Landingarmiðstöðini var fari til JMA, eitt traditionelt saltfiskavirki. Vit komuuttan at hava boðað frá, men fólkin, sum júst vóru farin til kaffi, vóru sera blíð og vit fingi eitt hugnaligt prát um teirra lítla virkið. Jógvan Absalonsen, sum er eigari av virkinum, greiddi okkum frá um virkseimið á virkinum. JMA byrjaði virkseimið fyri 5 árum síðani og hevur umleið 8 fólk í arbeiði. Hetta lítla virkið hevur arbeiðt fisk næstan hvønn dag síðani teir byrjaðu, og er tí kanska eitt at teimum mest stöðugu arbeiðsplássunum í landinum. Vit fara í komandi blað at hava eina frásøgn frá hesum virkinum.

Haðani varð farið ein túr inn á gólvið hjá Løghamar Seafood, sum er eitt nýstartað felag og tey arbeiðdu upsa. Upsin verður flaktur og virkaður til saltfisk, sum verður útfluttur til Canada, og endar hann helst sum klippfiskur í Mið- og Suðuramerika. Mótið var gott og arbeiðshugurin góður.

Síðani lá túrurin til United Seafood har á kaj-

Á Delta Seafood. F.v.: Páll Gregersen, Ólavur Bjarkhamar og Magnus Jespersen.

Bjarni Hansen á Fiskavirking á Tvøroyri.

Her skera tey lippur á Delta.

Her verður upsi saltaður á Løghamri.

Hugaðir fundarluttakarar í Øravík.

økinum í Vági. Her var virkisleiðarin Petur Johannesen, sum tók í móti okkum og vísti okkum runt á hesum flotta virkið. Teir høddu júst sett onkrar maskinum upp, sum teir royndarkoyrd við smáum upsa. Virkisleiðarin gretti okkum frá um ætlanirnar, og mótið var gott. Men munur er á, tá júst hetta virkið var í hæddini sum mest framkomna og effektiva virki í okkara parti av heiminum, sum vit áður hava greitt frá.

So var farið ein túr til Lopra og vit koyrdu framvið virkinum hjá Jákup í Lopra. Vit sóu at ljós var á virkini og vit fóru inn. Jákup sjálvur stákaðist við at gera virkið klárt til at byrja at framleiða í nærmastu framtíð. Jákup visti okkum runt á virkinum og greiddi frá ætlanini, hann hevði og hann var

eisini kunnaður um, hvussu hann kundi keypa fisk á Fiskamarknaðinum.

Kunnandi fundurin á Hotel Øravík Umleið 35 menn vóru við

Mikkjal Djurhuus roynir framvegis at skapa virksemlu í Vági.

á kunnandi fundinum. Hetta vóru bæði framleiðarar, sjómenn og reiðarar. Fyrst hevði Jens Chr. Olsen eina framløgu um søguna hjá Fiskamarknaðinum, harímillum hvat var selt, hvussu nógv var selt og prísgongdina gjøgnum árin. Eisini var greitt frá at Fiskamarknaður Føroya nú bert hevur uppboðssølu av fiski, og landingar nú eru mál hjá landingarmiðstöðunum. Greitt var eisini frá, at fiskamarknaðurin nú ogn hjá vinnuni, og at styrkin á fiskamarknaðinum er sum ein trýbeintur stóllur:

- sjálv uppboðssølan
- fiskakeyparar
- fiskaseljarar

Um eitt av hesum svíkur hevur hetta ávirkan á styrkina á Fiskamarknaðinum.

Aftaná framløguna var

høvið at seta spurningar til stjórn ella nevndina hjá Fiskamarknaðinum ella at koma við uppskotum um broytingar fyri at fáa ein betri Fiskamarknað. Nógvp uppskot komu, og hesi vóru væl móttikin.

Nevndin tekur allar reistar spurningar í álvara. Ætlanin er, at eftir at hon hevur verði runt alt Føroyar ger ein samandrætt av øllum fundunum. Tá verða allar mannagongdir endurskoðaðar og broytingar framdar, soleiðis at tænaustøðið hjá Fiskamarknaði Føroya kann gerast betur.

Komandi fundir verða 8. mars í Sandoyinni og 11. mars í Klaksvík. Seinni aftur verður fundur í miðøkinum.

Nevndin á Fiskamarknaðinum ynskir at takka suðuroyingum fyri at hava tikið væl í móti okkum.

Grønlandstíðindi frá Kára við Stein

13. februar
Í dag er stilli og +3 stig. Eitt sindur av vátakava er, og tað hevur sirmað eitt sindur í nátt. "Hanseraq" kom inn at landa; teir hava um 70 tons inni. Seinna partin kom vindur av suðri við vátakava, sum fall tungt niður. Um kvøldið kom stormur, ja, tað var so mikið av stormi, at húsini hjá mær ristu. Vit hava ofta havt nógvan vind í vetur úr ymsum ættum, men sum í kvøld havi eg ikki merkt nakað, sum hevur skakað mínum húsum.

Eg tosaði við ein trolarskipara í kvøld, nakað eftir at eg merkti nógva vindin á húsunum, hann segði, at vindmátarin hevði verið uppi á 43 m/sek, men nú var hann komin niður á 38 m/sek, og í skrivandi stund er vindurin nóg minni og minus 2,8 stig.

14. februar
"Steffan C" er í Nuuk og

landar, og "Assumiut" er inni og landar frystar rækjur í blokk. Teir hava knappa fulla last og fara higani í kvøld til Nuuk at sýna fabrikkina, og síðani skulu teir suður til Narssaq-leiðina at fiska.

Her kemur ikki nógvp upp á land fyri tíðina. Tað er ikki veður hjá teimum smærru bátunum at royna. Her liggja fleiri bátar frá Illulissat og bíða eftir ordrum, hvar teir kunnu landa, um teir fara til fiskarí. Teir, sum komnir eru til Narssaq at fiska, drepa illa nokk rækjur – eini 5 til 10 kassar í hálið. Soleiðis er støðan nú har suðuri.

17. februar
Minus 12,8 stig og stilli inni á, men norðan til havs. "Lómur" kom inn í morgun at landa. Teir hava gott og væl 90 tons inni. "Akamalik" var inni í Nuuk og landaði í gjár, teir høvdu fulla last eftir at

hava verið til fiskarí í knappar 3 vikur.

21. februar
Blikalogn og minus 4,3 stig. Herfyri fór ísurin út frá landi norðanfyrir, so fiskandi var báðumegin 68 stig N og 54-56 stig V. "Lómur" fór norður til Assiaat við fullum dekki av kørur, so teir kundu sleppa at landa har norðuri. Teir fóru inn og blakaðu kørini upp á land, og so fóru teir til fiskiskap. Tað var einasta loysn hjá teimum, tí teir fingur so ongar rækjur við at liggja við kai í Sisimiut, har teir skuldu liggja og bíða eftir at "Hanseraq" kom inn at landa, so teir kundu sleppa út til fiskarí aftur.

Vit hava havt áarføri í so at siga tveir dagar, men enn liggur kavin, og nú er alt glerstoytt og tað er ógvuliga hál.

Fyri tíðina er nógvp tos um eina Sjálvstýrisnevnd,

sum skal finna bestu loysn fyri landið, inntil vit einaferð skulu hava sjálvstýri. Men tað er einki tos um, hvar milliardirnar skulu koma frá í okkara felags kassa. Sum nú er, er eitt alternativ, og tað er tað, sum kemur upp av havsins botni. Tonsini eru nógvp í kassan at goyma, til tann tíð kemur, tá loysast skal.

Virkið her í Sisimiut klárar ikki at taka ímóti rækjum frá bátum, og nú er so tað hent, at teir smærru bátarnir skulu liggja 5 dagar, áðrenn loyst verður aftur. Í dag liggja 5 bátar og bíða til fríggjadagin at kunna loysa, tá nakrir koma inn at landa. Teir, sum koma inn, mugu so bíða í 5 dagar, so teir neyðars sjómenninir fáa ikki nógvp burturúr, og tað er jú úr sjónum, at felagskassin skal fyllast.

ES gevur einar 380 mill. kr. um árið fyri fiskirættindi

SKIPSTIMBUR & APTERING

Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbura og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

Sp/f Skipstimbura og aptering

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

– harímillum eru 1.000 tons av krabbum, sum helst tvey skip koma at fiska. Tað sindrið leggur seg í eitt hjørn í kassanum. Svartkalvin gevur nokk ikki tað stóra til landið tá avtornar, so toskurin má skunda sær at koma aftur, so eitt sindur kann koma í kassan.

23. februar
Stilli og -2,3 stig. "Hanseraq" var inni í Assiaat og landaði. Teir høvdu gott 50 tons inni, og so hava "Kiliutaq" og "Natarnaq" verið inni í Nuuk og landað. "Lómur" er fyrrverandi "Qaqaliaq" úr Godhavn, sum varð seldur til Íslands og hevði navnið "Lómur" har. Viggo Mortensen av Tvøroyri hevur nú keypt

skipið til Nuuk og hevur varðveitt navnið "Lómur". Teir skuldu inn at landa í Aasiat í morgin, men fóru longu inn í morgun, tí har var alt fult hjá teimum - um 100 tons av ísaðum rækjum. Teir hava liggið og baksast í ísinum uppi á 68 stigum N uttanfyri Kangatsiak-umráðið. Onkur skái hevur verið, so at tvey trol kundu skjótast aftur, og slagið hevur verið gott, sum teir hava fingið.

26. februar
+0,9 stig og stilli inni á, men væl av vindi uttanfyri, har hann er landnyðringur. "Lómur" fór nýggjan túr hósdeggin. "Hanseraq" er inni í Assiaat í dag við knapt 70 tons.

Frágreiðing um formansstarvið

Í samband við fundin 8.februar í nevndini, sum hevur endurskoðað ALS, bað Óli Jacobsen, nevndarlimur, um at fáa fylgjandi protokollat við í fundarfrásøgnina (okkurt smávegis er broytt og millumyvirskrivtir settar inn fyri at gera tað lættari at skilja):

Óli Jacobsen førði fram fylgjandi sjónarmið um leiklutin hjá formanninum í arbeiðsbólkinum:

Vanliga verður roknað við, at ein tann fremsta uppgávan hjá einum formanni er at samansjóða sjónarmiðini í nevndini og so vítt gjørligt at fáa semju ella neyðsemju um flest møgugl mál.

Nú arbeiðið hjá bólkinum er liðugt kann staðfestast, at í málinum um fiskimenn móttvegis ALS hevur formaðurin bæði verið forhondsinnitkin og partísk við tí greiða endamáli, at tað ikki á skuldi gangast sjónarmiðum fiskimanna minsta sindur á mæti í endaligu niðurstøðuni hjá bólkinum.

Longu á einum av teimum fyrstu fundunum í bólkinum hava sjónarmiðini hjá fiskimonnum verið lögð fram, fyrst og fremst skrivliga og síðan eftir tørvi munnliga. Roynt hevur verið at svara øllum spurningum og ivamál-

um, sum hava verið reist. Ítøkiliga er roynt at gingið fyrivarnunum hjá formanninum á mæti.

Forhalingstaktikkur Men sum frá leið fekst ein varhugi av, og hetta havi eg eisini ført til fundarfrásøgn, at tað hevur tykst av formanninum at hava verið framdur ein regulatur forhalingstaktikkur fyri at koma málið. Hvørja ferð roynt hevur verið at svara spurningum frá nevndini, so hava nýggir spurningar verið tiknir fram. Ein partur av hesum taktikki hjá formanninum er við teimum framlögdu notatunum.

Tað fyrra er tað hjá grannskoðaranum hjá ALS, sum varð bílagt móti endanum av arbeiðinum. Hetta notat fellur greitt falluttanfyri tað, sum má metast at vera ein grannskoðarauppgáva, nevniliga at rokna uppá figgjarligar avleiðingar. Hetta varð longu tá gjørt av FF-

Blandaði skattin hjá fiskimonnum uppi ALS

Men serstakliga verður her hugsað um framlögdu útrokningina av avleiðingunum av skattaskipanini hjá fiskimonnum, sum ikki varð lögð fram av formanninum fyrr enn á næstseinasta fundi. Her er talan um eina politiska ásetan fyri ein part av løntakarum. Tað má metast at vera serdeilis **ósakligt** av formanninum at nýta hetta sum eina einsíðuga argumentatión í hesum máli, og tað enntá eftir at nevndin hevur arbeitt í nærum tvey ár.

Nevndin arbeitt í blindum

Tað kann eisini staðfestast, at her hevur eisini verið arbeitt í blindum. Nevndin hevur ikki vítað, hvar hon hevur havt formannin, og ikki fyrr enn í sjálvum endanum av nevndararbeiðinum hev-

ur formaðurin meldað út ta stöðu, sum vit nú duga at siggja, at hann hevur havt frá byrjan av.

Eitt prinsipp viðvíkjandi fiskimonnum. Eitt annað við uppskoti frá alment løntum

At formaðurin hevur verið partískur varð serstakliga váttað á seinasta fundi. Ein av hansara grundgevingum fyri at avvísa tað fyriliggjandi uppskotið um fiskimenn var, at hann vildi ikki geva háinntøkubólkinum betri sømdir, meðan láinntøkubólkar einki fingi. Og tað verður sagt, hóast hetta uppskot í ein sera stóran hædd fyri sjónarmiðini hjá formanninum júst á hesum øki. Og tí er tað veruliga ein spurningur, um tey sum høvdu komið undir hesa skipan kunnu roknað sum **hálønarbólkar**.

Men tá talan á síðsta fundi var um at bota um hjá øðrum (fyrst og fremst) inntøkubólkinum, so hevur formaðurin einki fortred

av hesum og hetta verður avgreitt uttan stórvegis viðgerð. Og her er í hvussu er talan um at bota um umstøðurnar hjá løntakarum við háinntøkum.

Tað kann vera, at stöðan hjá formanninum í hesum spurningi er tikin við teirri grundgeving, at hann tók til eftirtekta tað sum partarnir í skipanini vóru samdir um, soleiðis sum tað eisini er gjørt við broytingini í fiskavirkisskipanini.

Formaðurin mótarbeitt semju Samstundis hevur formaðurin (í málinum um fiskimenn) blokerað fyri meiriluta og kanska eisini breiðari undirtøku fyri fyriliggjandi uppskotinum um fiskimenn, hóast tað hevur uppbakking frá 2/3 av umboðunum hjá arbeiðsmarknaðinum í nevndini. Og hóast talan er um eina klassiska neyðsemju, sum avgjørt ikki allir fiski-

menn vilja meta at vera nóg góða. Tað kann sigast, at hetta tilmæli í nógv størri mun tekur hædd fyri fyrivarnunum hjá formanninum enn tað tekur fyri tey, sum fiskimenn vildu mett at verið rímligt.

Hevur røkt egin sjónarmið fram um formansstarvið Tað er púra greitt, at formaðurin í bólkinum hevur røkt síni sersjónarmið sum nevndarlimur fram um uppgávarnar sum formaður. Stöðutakanin hjá honum hevur valdast **hvønn** og **hvat** málið hevur snúð seg um. Og tí skuldi ein neyðsemja millum partarnar í ALS skipanini blokerast av formanninum.

Tá eg kortini skrivi undir hetta álit er tað útlukkandi í vónini um, at hetta mál fær eina meira seriøsa politiska viðgerð enn talan er um her.

Fiskimenn ongar sømdir í nýggjari ALS-lóg:

Ætla ikki at finna seg í slíkari viðferð

Í seinasta blaði greiddu vit frá málinum um endurskoðanini av ALS-lógini. Tað seinasta nýggja vit hava frætt er, at fyrsta dagin verður uppskot lagt fyri tingið um broytingar í lógini fyri Arbeiðsloysisskipanina, og at uppskotið um eina fiskimannaskipan, sum varð umrøtt í seinasta blaði, ikki er við í hesum uppskoti.

Hetta er í fyrsta umfari ein sigur fyri Karin Kjølbro, sum hevur nýtt meginpartin av sína orku sum formaður í endurskoðanarbólkinum at forða fyri, at fiskimenn skuldu fáa nakrar sum helst sømdir.

Hetta ger tað aktuelt at lýsa nevndararbeiðið, sum tað er farið fram. Aðra staðni í blaðnum er eitt

protokollat, sum eg fekk við í fundarfrásøgnina fyri næstseinasta fundin í bólkinum, tá tað gjørdist greitt hvønn leiklut formaðurin hevur spælt í hesum máli.

Fyrst er at siga, at í yvirlitinum yvir broytingar, sum vit høvdu í seinasta blaði, eru 9 punktir. Av hesum eru tey sjei umsitingarligar broytingar, sum nærmast skuldi verið ein avgreiðsluspurningur hjá umsitingini. Síðan er lítil dagføring av fiskavirkisskipanini. Og afturat hesum er, at reglan sum sigur, at fólk við høgum inntøkum skulu hava eina bíðitíð uppá tvær vikur fyri at koma inn í skipanina, er stytt til eina viku. Tað er einki grundleggi-

andi mál við í álitinum.

At náa hetta úrslit hava 9 fólk havt 25 fundir í tvey ár. Stutt sagt kann sigast, at tað er sjáldan um nakrantíð, at so nógv arbeiðsorka er nýtt til at náa eitt so tunt úrslit!

Blokeraði málið, hóast øll fyrivarni gingin á mæti Sum greitt frá hevur høvuðsmálið hjá formanninum verið at forða fyri, at nøkur sum helst skipan skuldi gerast fyri fiskimenn, sum gerast arbeiðsleysir, tá teirra skip liggur í longri tíð vegna umvælingar og umbyggingar. Nýttur hevur verið ein regulatur forhalingstaktikkur. Hvørja ferð formaðurin hevur havt eitt fyri-

varni hevur hædd verið tikið fyri hesum. Og so kom eitt nýtt fyrivarni og so aftur eitt nýtt... Fýra av nevndarlimunum komu at enda við einum uppskoti, sum tók hædd fyri øllum fyrivarnum hjá formanninum so nær, sum hetta kundi gerast.

Men tá avtornaði kom fram á einum teimum seinastu fundinum, at formaðurin frá byrjan av hevði sett í seg, at **einki** skuldi gerast á hesum øki.

Sjálvur havi eg verið í nevndararbeiði í 40 ár og havi gjørt hundradir og túsundir av semjum og neyðsemjum. Hetta er fyrstu ferð, at eg havi verið út fyri, at ein formaður hevur blokerað fyri, at hetta skuldi gerast.

Karin Kjølbro: Fiskimenn skulu revsast fyri teirra skattaskipan Hevði so formaðurin verið konsekventur og viðgjørt allar bólkar líka. Men so var ikki. Tá tað snúði seg at ganga umboðnum fyr almenn starvsfólk á mæti at lívga tey hægstlöntu, ja, tá var

eingin trupulleiki og einki fyrivarni!

Tað tykst greitt, at stöðan hjá formanninum er grundað á ta skattaskipan sum fiskimenn hava, og sum avgjørt einki hevur við ALS at gera. Men tá fiskimenn fáa skattalætta av greitt útgreinaðum orsøkum, so skulu teir ikki hava nakrar sømdir frá ALS! Hetta kunnu fiskimenn við fullum rætti fata sum ein illvild móti teimum ella teirra umboð og sum grova maktmisnýtslu.

Sæð í baksýninum so tykst hetta eisini at hava verið hugburðurin í sjálvum ALS. Eftir tí, vit hava fingið refererað, hevur Karin Kjølbro sum stýrisformaður í ALS ført seg fram við sama hugburði. Og tað vísir seg eisini, at tað er nærum ikki tað mál, har fiskimenn fáa viðhald. Og tað er eingin vilji at loysa teir trupulleikar, sum einstakir fiskimenn kunnu koma í. Og har tað í einstøkum máli ikki slepst undan at geva FF viðhald, verður endaliga avgerðin háláð út í tað óendaliga.

Hvussu stór illvildin er sæst m.a. av, at ALS noktar at lýsa í FF-blaðnum, sum hóast alt er einasta avis, sum umboðar stóran part av ALS-limum. Grundgevingin er, at tað skal sparast. Men hetta forðar ikki fyri, at hópur av dýrum litlýsingum verða settar í hini blóðini, tá lýst verður við einstøkum størvum.

Og her telur tað ikki minsta sindur fyri ALS, at FF-blaðið er einasta blaði, sum hevur vart ALS móti almennari ognartøku, hóast ein er við at ivast í, um tað kortini ikki var líka frægt at hetta hendi.

Sjómenn eru sjáldan ráðaleysir... Fiskimenn skulu nokk koma inn í ALS. Tað letur seg væl gera við skipaðum pro forma uppsøgnum. Hesum hava vit viljað sloppið undan. Men við teirri viðferð sum fiskimenn hava fingið í hesum nevndararbeiði, skal tað koma at sannast, at sjómenn eru sjáldan ráðaleysir...

Men fyrst verður bíðað eftir tingviðgerðini.

Óli Jacobsen

Sjálvuppgávan

Sum kunnugt skal sjálvuppgávan fyri 2004 gerast nú. Ein spurningur, sum vit fáa frá fiskimonnum, er, hvussu tað er við frádrátti av eftirlønargjaldi.

Her mugu vit siga, at sum høvuðsreglu skal einki gerast við hetta, tí gjaldið verður trekt frá av reiðarum, áðrenn skatturin verður útroknaður.

Men vit eru komin fram á okkurt dømi um, at hetta ikki er gjørt. Í slíkum forum er tað reiðarin sum skal fáa hetta rættað. Tí eiga fiskimenn at hava eyguni við, at mannagongdin hevur verið tann rætta, nevniliga at inngjaldið automatiskt er drigið frá áðrenn skatting.

Bjargingarútgerð á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgerð, bjarginar og trygdarútgærd.
Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingararnet
- Yvirlevilsdraktir
- Flótiðraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingararkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibat@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Vit hava stórt úrval av reiðskapi til línuveiðu

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

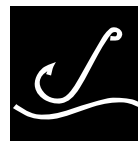
Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦vælkomin inn á gólvið

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík
Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík
Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

Við okkurt um 25.000 ymiskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyrir stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænastruvarar av:
Wärtsilä
Deutz-MWM
Scania & Valmet
Callesen
Ulstein Brattvaag
ABB-Turbochargers
Desmi pumpum

Vestmanna Skipasmiðja
Tlf. +298 42 40 10
Fax +298 42 40 05

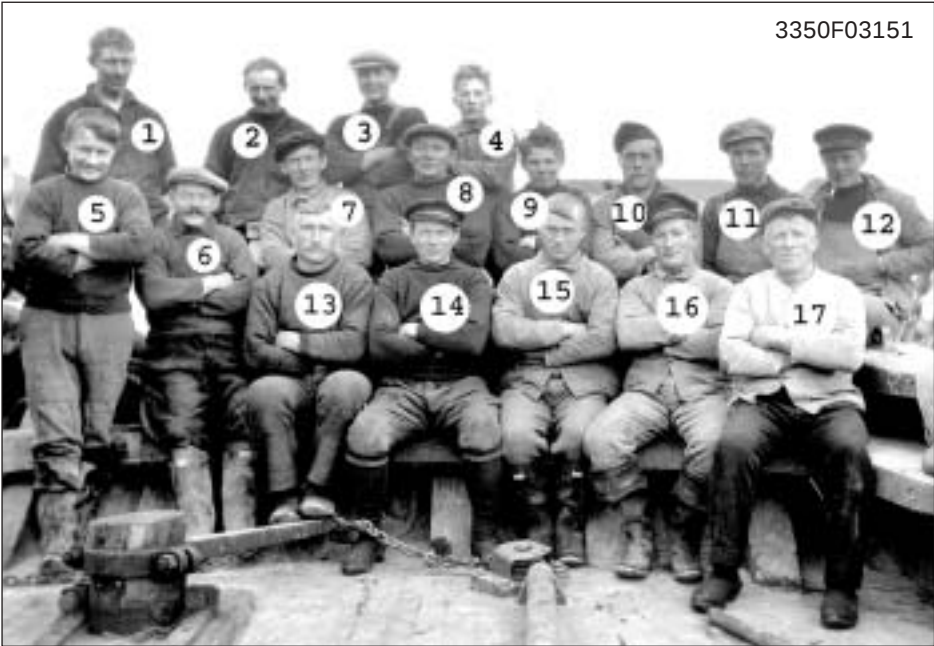
Runavíkar Mekaniski Verkstaður
Tlf. +298 44 70 36
Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

Manningin var av "Expedit"

Tað er nokk so nógv sum bendir á, at henda manning er frá "Expedit", sum Jens Evensen í Havn átti, og sum Andreas í Túni førði í 1929/30. Tá varð hon seld til Mortensen á Tvøroyri og gjørdist til "Hamranes". Vit hava tsað við tann 91 ára gamla Axel Olsen, nr. 9, og hann heldur at hetta eins væl kann vera "Buttercup", sum Andreas førði stóran part av 20-unum.

- 1. Emil Olsen, Toftir
- 2. Óli Gaardbo, Nes
- 3. Esmar Hansen, á Roykheyggi, Saltnes.
- 4. Ragnar Hansen, Nes
- 5. Petur Hansen, Nes/Toftir.
- 6. Anton Hansen, í Túni, Toftir.
- 7. Tummas Hansen, í Túni, Toftir
- 8. Johannes Hansen, í Túni, Toftir
- 9. Axel Olsen, Toftir
- 10. Jens Johannesen, á Líðarenda, Nes
- 11. Petur Hammer, Toftir
- 12. Johan Johannesen, Nes
- 13. Thean Jardus Dam, Kollafjørð
- 14. Andreas Hansen, í Túni, Toftir
- 15. Jens Joensen, Kollafj.
- 16. Jógvan Joensen í Homrum, Kollafjørð
- 17. Andrass Joensen í Homrum, Kollafjørð.

Nummar 6, 7, 8 og 14 eru brøður, meðan nr. 16 og 17 eru feðgar.

"Expedit".

Skipsmanning

Hendan myndin kemur úr Gøtu og er helst ein skipsmanning.

Maðurin aftast til vinstri er Jákup Andreas Joensen, í Frammistovu, Norðragøtu, næsti verður hildið at verða Mikael Dalbø, Syðrugøtu. Um nakar veit um hinar at siga vilja vit fegin frætta.

Bert ein Gud og frelsari

Eg, eina eg, eri Harrin, uttan meg er eingin frelsari til.
Jes. 43,11

Nøkur meina, at Gud als ikki er til. Fyri teimum er Gud og kristindómur hugtøk, sum menniskju hava skapt og dreymar og hvørvisjónir, sum óttin fyri tí ókenda og deyðanum hava hálað fram úr sálarlívnum. Tann sokallaði Gud er bert ein luftigur tryggleiki, sum sálarliga veik og barnslig menniskju finna ugga og styrki hjá.

Spurningurin, um Gud er til ella ikki, er altíð ein spurningur um trúgv.

Bæði tann, sum avnoktar Gud og Jesus, og tann, sum yvirgevur seg til Jesus í vissuni um, at hann er frelsari heimsins, gera tað í trúgv. Her er ikki spurningur um prógva. Gudsavnoktarin kann líka lítið prógva, at Gud ikki er til, sum tann kristni kann prógva, at Gud er til.

Kortini skal størri trúgv ella vantrúgv til at trúgva, at heimurin er komin av sær sjálvum, enn at trúgva á Gud, skapara himmals og jarðar.

Bæði gudsavnoktarin og tann kristni koma at standa til ábyrgd fyri trúgv sína.

Grundarlag undir trúnni ella vantrúnni hjá gudsavnoktarunum er einki. Tann kristin byggir ikki trúgv og sannføring sína á egið vit, egnan mátt, førleikar...

Einki menniskja megnar sjálvt at skapa sanna og livandi kristna trúgv – hon er altíð eitt hoyriundur. – tí trúgv kemur av tí sum verður hoyrt; men tað, sum verður hoyrt, kemur gjøgnum orð Krists." Róm. 10,17

Guds orð skapar sjálvt trúgv á Guds orð – har tað verður hoyrt og móttikið. Gleðiðskapurin um Jesus skapar sjálvur trúgv á Jesus – har hann verður hoyrdur.

Gud møtir okkum gjøgnum orð sítt, og tekur hugsan okkara til lýdni móti Kristi, lýdni móti boðskapinum og sannførir hjartað harvið.

Tað er tí ikki tann kristni, sum hevur sannføringina, men hon hevur hann – í sínum valdi.

Tann kristni hevur tí eitt trygt støði undir trúnni, tann søguliga Jesus Kristus. Jesus og krossurin er ein søguligur "knagi", sum tann kristna trúgv hongur í.

Trúgv kann til tíðir vera lítill, veik og piprandi, men "knagin" heldur.

Í álti, tøkk, undran og gleði sigur tann kristni ja og amen til Guds, tá hann sigur: "Eg, eina eg, eri Harrin, uttan meg er eingin frelsari til." Jes. 43,11

Roknskapur 2004

Rakstrarroknskapur

	2004 1.000 DKK	2003 1.000 DKK
Rentuinntøkur o.a.	68.803	69.911
Rentuútreiðslur o.a.	14.488	15.870
Netto rentuinntøkur	54.315	54.041
Vinningsbýti av partabrøvum o.ø.	90	44
Kostnaðar- og provisiósinntøkur	3.971	3.546
Útreiðslur til kostnað og provisión	179	167
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	58.197	57.464
Virðisjavnan av lánsbrøvum, gjaldoyra o.ø.	-471	-1.282
Aðrar vanligar inntøkur	672	532
Útreiðslur til starvsfólk, umsiting o.a.	29.834	28.985
Avskrivningar av ítøkiligum ognum	1.069	1.115
Aðrar vanligar útreiðslur	2.871	432
Avskrivningar og burturleggingar uppá skuldarar (netto)	4.684	4.654
Úrslit av kapitalpørtum í assosieraðum fyrirkum ..	-40	267
Úrslit av vanligum rakstri áðrenn skatt	21.900	21.795
Skattur	4.753	4.333
Ársúrslit	17.147	17.462
Býti av rakstrarúrsliti		
Ársúrslit	17.147	17.462
Flutt úr gávugrunni	3.000	1.000
Flutt frá undanfarnum árum	235.825	220.363
Til taks tilsamans	255.972	238.825
Lagt í gávugrunn	1.000	3.000
At flyta til næsta ár.	254.972	235.825
Tilsamans nýtt av peningi, ið er til taks	255.972	238.825

Fíggarstøða 31. desember

	2004 1.000 DKK	2003 1.000 DKK
Ogn		
Kassapeningur og innistandandi uttan uppsøgn í tjóðbankum	11.255	4.809
Ogn hjá peningastovnum o.ø.	33.213	79.311
Útlán	970.605	888.997
Lánsbrøv	156.101	174.049
Partabrøv o.a.	729	724
Kapitalpartar í assosieraðum fyrirkum	15.556	15.596
Ítøkiligar ognir	10.430	10.496
Aðrar ognir	4.648	3.608
Ogn tilsamans	1.202.537	1.177.590
Skuld og eginpeningur		
Skuld		
Skuld til peningastovnar	0	0
Innlán	932.098	924.263
Onnur skuld	8.135	7.969
Burturleggingar til útreiðslur	2.728	2.932
Skuld tilsamans	942.961	935.164
Eginpeningur		
Ábyrgdarapeningur	3.604	3.601
Gávugrunnur	1.000	3.000
Flutt frá undanfarnum árum	237.825	218.363
Flutt frá ársúrsliti	17.147	17.462
Eginpeningur tilsamans	259.576	242.426
Skuld og eginpeningur tilsamans	1.202.537	1.177.590
Tøl uttan fyri javnan		
Ábyrgdir o.a.	26.647	63.155
Aðrar ábyrgdir	8.167	8.061
Tøl uttan fyri javnan tilsamans	34.814	71.216

Ósávegur 1 Postboks 149 FO-700 Klaksvík Tel: 475000 Fax: 476000 Teldupostur: ns@ns.fo www.ns.fo

**Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton,
bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir**

Vit útvega eisini:

Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjordir goggarar

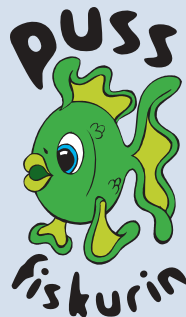
Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

www.fiskimannafelag.fo

Tveir bilar rendu saman og lögreglan kom á staðið.

"Hvør hevði skyldina?", spurdi lögreglu-maðurin.

"Spyr ikki meg", svaraði annar, "eg hugdi hinvegin".

Í vetrarkuldnum nú um dagarnar, gjørdi Mortan av, at hann og konan skuldu fara suðureftir í feriu.

Konan var burtur í sambandi við arbeiðið, men tey høvdu avtala, at hon skuldi koma aftaná honum.

Tá Mortan var kominn á hotellið, helt hann, at hann skuldi senda konuni eina stutta heilsan við telduposti.

Skilagóður, sum Mortan er, hevði hann skriva teldupostbústaðin hjá konuni á ein lepa. Men ólukkutíð, nú var lepin ikki at finna. "Líkamikið", hugsaði hann, "eg haldi meg minnst bústaðin". Minni var kortini ikki, sum tað hevði verið... Mortan gloymir ein bókstav, og tískil verður telduposturin sendur til eina eldri konu, sum júst er vorðin einkja.

Tá tann syrgjandi einkjan lesur teldupostin, bleiv hon av sonnum bilsin. Telduposturin ljóðaði soleiðis:

Kæra kona!

Eg eri júst innskrivaður, og alt er gjørt tilreiðar, so tú kanst koma í morgin.

Heilsan

Maður tín

E.S.: Her er ótrúliga heitt her niðri...

Veist tú hvat tað góða er við at gerast senilur? – Ein møtir nýggjum fólki hvønn dag...

Nýtt skip farið til fiskiskap

Orð og myndir:
Torleif Johannesen

Leygardagin 26. februar fór línuskipið "Eystnes" sín fyrsta túr. "Eystnes" er keypt úr Noregi og kemur í flotan fyri "Thomas Nygaard" og "Morning Star".

"Eystnes" er bygt í 1974. Í 1997 og 1998 varð alt afturskipið gjørt nýtt - úr kjølinum og í mastratoppin. Skipið er tí í sera góðum standi.

Skipið var eitt frystilínuskip. Nú er tað mesta av frystiútgerðini tikið úr; arbeiðsdekkið er alt nýtt, og lastin er gjørd til kassar.

"Eystnes" tekur 1.600 kassar í lastina, sum er umleið 200.000 pund í ísfiski.

Bæði skipari og manning er tann sama, sum var við "Thomas Nygaard".

Skipari er Jón Matras av Eiði. Hann sigur, at teir vera 14 mans við, men at 2 fastir avloysarar eisini eru knýttir at skipinum.

Jón er spentur uppá nýggja skipið. Hann sigur, at "Eystnes" er væl størri enn "Thomas Nygaard" á allan hátt.

Manningin á "Eystnes".
Jón Matras, skipari, er nr. 3 frá vinstri í fremra raðnum.

"Eystnes"

dagsins MYND

Leygardagin fyllir ein av trúføstu álitismonnunum hjá FF 70 ár. Hetta er Erling Joensen, sum er sóknarformaður við Gjógv. Afturat hesum hevur hann verið til skips í meira enn 50 ár, stóran part av tíðini sum kokkur. Og góður kokkur. Erling hevur eisini umboðað FF í eini nevnd um kokkaútbúgving. Her síggja vit Erling saman við dótttrini Odu.

Vit ynskja Erlingi hjartaliga tillukku.

